

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzetdir

İlham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 045 (5517) 8 mart 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Dövlət Statistika Komitəsinin Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin yeni inzibati binasının açılışı olub

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib

Səh 2

"Qadınların cəmiyyətdə layiqli yer tutması dövlətimizin siyasətinin prioritetlərindən biridir"

4

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə "Bakı Marafonu-2018" keçiriləcək

5

Mərkəzi Seçki Komissiyası nəzdində Müstəqil Media Mərkəzinin açılışı olub

6

"Seçkiləri Azərbaycanda yeni inkişaf mərhələsinin davamı kimi qiymətləndirmək olar"

6

Gözəlliyin və zərifliyin mücəssəməsi

10

Ermənistanın İrana da qarşı ərazi iddiaları var

12

11

Əli Kərimlinin oğlunun biədəb görüntüləri yayıldı

14

İsa Qəmbər Türkiyədən qayıtmaya bilər

16

"AFFA danışıqlarına qarşı ciddi tədbirlər görür"

8 mart 2018-ci il

Dövlət Statistika Komitəsinin Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin yeni inzibati binasının açılışı olub

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib

nin əks olunduğu xəritə istifadəçilərə Azərbaycan və ingilis dillərində təqdim olunub. Komitə tərəfindən 5 adda elektron xidmət göstərilir. Onlardan ən çox istifadə ediləni "Rəsmi statistik hesabatların elektron təqdim olunması" xidmətidir. Bu gün rəsmi statistika hesabatlarının onlayn rejimdə elektron formada qəbulu səviyyəsi ölkə üzrə 95 faizi ötür, Bakı şəhəri üzrə isə 100 faizə çatdırılıb. Bununla da vətəndaş-məmur təmasları minimuma endirilib. Eyni zamanda, statistik məlumatların işlənilməsi, yoxlanılması və təhlili imkanları yüksəlib.

Dövlətimizin başçısına məlumatların keyfiyyətinə nəzarət cədvəllərinin və qiymət statistikasına üzrə məlumatların hazırlanması prosesi barədə də məlumat verildi.

Qeyd edildi ki, keyfiyyətə nəzarət cədvəllərinin tətbiqində əsas məqsəd statistik vahidlər tərəfindən təqdim edilən ilkin məlumatlarda baş verən xətalara vaxtında aşkar etmək və onları aradan qaldırmaqdan ibarətdir. Proqram təminatı Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən hazırlanıb. Göstəricilərin müqayisə olunduğu keyfiyyətə nəzarət cədvəlləri statistikanın müxtəlif sahələrinə aid olan vacib 26 rəsmi statistika hesabatı formasını əhatə edir. Statistik məlumatların keyfiyyətinin onlayn yoxlanılması Komitənin rəsmi internet sahifəsi vasitəsilə "E-hesabatlar" və ya "E-xidmətlər" bölməsinə daxil olmaqla həyata keçirilir. Sistemin tətbiqində keyfiyyətə nəzarət cədvəlləri xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Martin 7-də Dövlət Statistika Komitəsinin Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin yeni inzibati binasının açılışı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib. Dövlətimizin başçısı binanın rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdi. Dövlət Statistika Komitəsinin sədri Tahir Budaqov görülən işlər və binada yaradılan şərait barədə Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi.

Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin yeni inzibati binası Azərbaycan Prezidentinin 2012-ci ildə imzaladığı Sərəncamla təsdiq edilən "2013-2017-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafı Dövlət Proqramı"na əsasən inşa edilib.

Dövlətimizin başçısına Bakı Şəhər Sta-

tistika İdarəsinin rayon şöbələrinin mövcud vəziyyəti ilə bağlı məlumat verildi. Bildirildi ki, yeni inzibati binanın istifadəyə verilməsi Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin icarə əsasında müxtəlif ünvanlarda müasir tələblərə cavab verməyən binalarda yerləşən rayon şöbələrinin vahid təşkilati-struktur formasında fəaliyyət göstərməsinə və əməkdaşların iş şəraitinin əsaslı surətdə yaxşılaşdırılmasına xidmət edəcək. Eyni zamanda, bu, son illər statistika sistemində aparılan islahatların sürətləndirilməsinə də imkan yaradacaq.

Prezident İlham Əliyevə son illər rəsmi statistikanın inkişafı sahəsində görülən işlər barədə məlumat verildi.

Bildirildi ki, Komitənin 2002-ci ildə yaradılan internet sahifəsi istifadəçilərin tələbatının maksimum təmin olunması üçün 2017-

ci ildə yenilənib və əhəmiyyətli şəkildə təkmilləşdirilib. Hazırda hər gün orta hesabla 3 minə yaxın istifadəçi Komitənin internet sahifəsindən istifadə edir. Onların 93 faizi yerli, 7 faizi isə xarici ölkələrdəndir. İstifadəçilərin statistik məlumatlarla təmin olunması, onların məlumatlara əlçatanlığının daha yüksək səviyyədə təşkili məqsədilə müəmmadi yayımlanan mətbu məlumatlarla, statistik cədvəllərlə, bülleten və məcmuələrlə yanaşı, internet sahifəsində interaktiv cədvəllərin tərtibinə imkan verən məlumat bazası da yaradılıb. Bununla yanaşı, Komitənin internet sahifəsi ilə iqtisadi rayonlar, rayon və şəhərlər üzrə məlumatların elektron xəritə vasitəsilə yayılması da həyata keçirilir. 2015-2016-cı illər üzrə iqtisadiyyatın əsas sahələrini əhatə edən 44 statistik göstərici-

Bunun məntiqi nəticəsi olaraq, 2017-ci ilin martında bu sahədə dünya liderlərindən olan İsveçrənin "SGS" şirkətinin auditorlar qrupu tərəfindən aparılan auditdən sonra Dövlət Statistika Komitəsinin aparatı və keyfiyyətin idarə edilməsi sisteminin tətbiq edildiyi 13 yerli statistika orqanı rəsmi statistika məlumatlarının istehsalı və yayılması sahəsində ISO 9001:2015 beynəlxalq uyğunluq sertifikatına layiq görülüb. Azərbaycanın Milli Statistika Sistemində BMT-nin, Avropa İqtisadi Komissiyasının, Avrostatın, Avropa Azad Ticarət Assosiasiyasının ekspertləri tərəfindən aparılan auditin nəticələrinə dair hesabatda da keyfiyyətə nəzarət cədvəlləri yüksək qiymətləndirilib.

Ardı Səh. 3

Dövlət Statistika Komitəsinin Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin yeni inzibati binasının açılışı olub

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib

Əvvəli-Səh-2

Qiymət statistikasına üzrə istehsal prosesi də beynəlxalq standartlar əsasında qəbul edilən metodologiyaya uyğun olaraq həyata keçirilir. İlk mərhələdə qiymətlərin müşahidəsinin təşkili üçün məhsul növləri müəyyən edilərək istehlak səbəti formalaşdırılır. Hazırda bu iş 520 adda məhsul və xidmət növünü əhatə edən istehlak səbəti üzrə həyata keçirilir. İstehsal prosesinin növbəti mərhələsində müşahidəyə cəlb olunacaq ticarət məntəqələri müəyyən edilir. Müşahidəyə ümumilikdə respublikanın bütün şəhər və rayonları üzrə 4 mindən çox ticarət məntəqəsi cəlb olunub. Sonra qiymətlərin qeydiyyatı mərhələsinə başlanılır. İlk məlumatlar ölkənin bütün bölgələrini əhatə edir və hər rayon üzrə istehlak qiymətləri indeksi hesablanır. Yekun göstəricilər aylıq ekspress məlumatlar, interaktiv cədvəllər, bülənlər, illik məcmuələr vasitəsilə yayımlanır. Bütün məlumatlar Komitənin internet sahifəsində yerləşdirilir.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri üzrə milli məlumatlandırma portalı ilə də tanış oldu. Portal BMT tərəfindən dayanıqlı inkişaf sahəsində müəyyən edilmiş 17 məqsəd, 169 hədəf və 244

göstərici barədə həm global, həm də milli səviyyədə ətraflı məlumatın geniş auditoriyaya çatdırılması məqsədilə yaradılıb. Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri üzrə vahid milli onlayn məlumat mənbəyi olacaq portal Azərbaycan və ingilis dillərində fəaliyyət göstərəcək. Sonra dövlətimizin başçısı binada yaradılan şəraitlə tanış oldu. Məlumat verildi ki, 166 nəfərin çalışacağı bina altı mərtəbədə ibarətdir. Burada işçilərin rahatlığı üçün hər cür şərait yaradılıb.

Statistik məlumatların dəqiqliyinin və beynəlxalq müqayisəliliyinin təmin edilməsi üçün Azərbaycanın statistika sisteminin beynəlxalq standartlara uyğun təkmilləşdirilməsi və dünya statistika sistemində inteqrasiyası ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən və Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla və yeni məstəvidə davam etdirilən islahatlar ölkəmizdə rəsmi statistikanın da inkişafına güclü təkan verib. Bu gün dünyada baş verən global siyasi, sosial və iqtisadi proseslər fonunda adekvat qərarların qəbul edilməsi, onların icra vəziyyətinin qiymətləndirilməsi üçün statistik informasiya təminatının təşkili, statistika sisteminin üzərinə yeni və daha mürəkkəb vəzifələr qoyur. Ölkədə müəyyən

edilən sosial-iqtisadi siyasət kursuna uyğun çevik idarəetmənin həyata keçirilməsi üçün dəqiq və dolğun, beynəlxalq müqayisəliliyi təmin olunan statistik məlumatlara olan tələbat statistika sisteminin beynəlxalq standartlar əsasında daha da təkmilləşdirilməsini zərurətə çevirir.

Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin yeni inzibati binasının inşası da bu istiqamətdə atılan mühüm addımlardan biridir. Yeni binanın istifadəyə verilməsi ilə müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi və əmək resurslarından daha səmərəli istifadə edilməsi yolu ilə Bakı şəhəri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının onlayn rejimində elektron təqdimatı 100 faizə çatdırılacaq. Bu, eyni zamanda, BMT Baş Məclisinin 2015-ci il 25 sentyabr tarixli qətnaməsi ilə qəbul edilən "Dünyamızın transformasiyası: 2030-cu ilədək dayanıqlı inkişaf sahəsində Gündəliyin" statistika potensialının gücləndirilməsinə dair 17-ci məqsəddə və Azərbaycan Prezidentinin 2016-cı ildə imzaladığı Fərmanla təsdiq edilən "Azərbaycan Respublikasının milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsi"ndə statistika infrastrukturunun təkmilləşdirilməsinə dair nəzərdə tutulan işlərin icrasına mühüm töhfədir. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Rəsmi xronika

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Prezident İlham Əliyevə başsağlığı verib. Başsağlığında deyilir: "Hörmətli cənab Prezident, Əziz qardaşım. Bakıda müalicə mərkəzində baş verən yanğın nəticəsində 25 vətəndaşımızın həlak olması və çox sayda insanın xəsarət alması xəbərini böyük kədər hissi ilə qarşıladım. Qardaş Azərbaycanın kədərini ürəyimizin ən dərinliyində hiss edirik. Həlak olanlara xalqımızın adından Allahdan rəhmət diləyir, qardaş Azərbaycan xalqına başsağlığı verir, xəsarət alanların tezliklə sağalmalarını arzu edirəm. Cənab Prezident, fərsətdən istifadə edərək Zati-alinizə cansağlığı və qardaş Azərbaycan xalqının rifahı üçün ən xoş arzularımı çatdırıram".

* * *

Xorvatiya Prezidenti Kolinda Qrabar-Kitaroviçdən: "Hörmətli cənab Prezident. Bakı şəhərindəki Respublika Narkoloji Mərkəzində insanların ölümü ilə nəticələnmiş yanğın barədə xəbər məni dərinləndirdi. Xorvatiya Respublikasının vətəndaşları adından və şəxsən öz adımdan Sizə bu faciəli hadisə ilə əlaqədar dərin hüznü başsağlığı verirəm. Ölkənizin vətəndaşlarının kədərini bölüşür, həlak olanların ailələrinə səbir diləyirik. Cənab Prezident, xahiş edirəm, ən yüksək ehtiramımı qəbul edəsiniz".

* * *

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Litva Respublikası Hökuməti arasında xidməti pasportlara malik şəxslərin viza tələbindən azad edilməsi haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə qanunu təsdiqləyib.

* * *

Dövlət başçısı həmçinin "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Benilüks Dövlətləri Hökumətləri arasında xidməti pasport sahiblərinin viza tələblərindən azad edilməsi haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə qanunu təsdiqləyib.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında müdafiə sənayesi sahəsində əməkdaşlıq haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə Qanunu təsdiq edib.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin hərbi qulluqçularının, xüsusi rütbəsi olan əməkdaşlarının və dövlət qulluqçusu olmayan mülki işçilərinin aylıq vəzifə (tarif) maaşlarının artırılması haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd edilir ki, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin hərbi qulluqçularının, xüsusi rütbəsi olan əməkdaşlarının və dövlət qulluqçusu olmayan mülki işçilərinin aylıq vəzifə (tarif) maaşları 2018-ci il martın 1-dən orta hesabla 10 faiz artırılacaq. Nazirlər Kabinetinə tapşırıqla ki, sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

* * *

Dövlət başçısı Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçularının və dövlət qulluqçusu olmayan mülki işçilərinin aylıq vəzifə (tarif) maaşlarının artırılması haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd edilir ki, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçularının və dövlət qulluqçusu olmayan mülki işçilərinin aylıq vəzifə (tarif) maaşları 2018-ci il martın 1-dən orta hesabla 10 faiz artırılacaq. Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll edəcək.

* * *

Prezident İlham Əliyev Bakı şəhərtrafi dömir yolu xəttinin layihə-smeta sənədlərinin hazırlanması, əsaslı təmiri və tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 13 fevral tarixli 1002-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi barədə Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 3 may tarixli 1361 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Rayon (şəhər) məhkəmələrinin baxdığı inzibati xətlər haqqında işlər üzrə protokol tərtib etmək səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı"nda dəyişikliklər edilməsi barədə Fərman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Yanğın təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1997-ci il 25 iyul tarixli 619 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Dövlət və bələdiyyə əmlakının və vəsaitlərinin idarə olunması sahəsində korrupsiya ilə əlaqədar hüquqpozmalara qarşı mübarizənin gücləndirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 22 iyun tarixli 103 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə Fərman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Əfqanıstan İslam Respublikası Hökuməti arasında təhlükəsizlik və hüquq mühafizə fəaliyyəti sahəsində əməkdaşlığa dair Sazişin təsdiq edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

8 mart 2018-ci il

“Qadınların cəmiyyətdə layiqli yer tutması dövlətimizin siyasətinin prioritetlərindən biridir”

Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi martın 7-də “Azərbaycan qadınının Seçki Hüququnun 100 illik yubileyi” çərçivəsində 8 mart - Beynəlxalq Qadınlar Günüünə həsr olunan tədbir keçirib.

himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb. “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dönmündə qadınlar” filmi nümayiş etdirilib.

Sonra Prezidentin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 8 mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə Azərbaycan qadınlarına təbrik məktubunu oxuyub.

Daha sonra ölkəmizdə təhsil,

edib və bu gün də öz fəaliyyətini uğurla davam etdirir. Cəmiyyətin bütün sahələrində təmsil olunan müasir Azərbaycan qadını ana olmaqla bərabər, bacarıqlı siyasətçi, sahibkar, müəllim, hərbiçi, həkim, mühəndis, neftçi, hakim, alim və dövlət məmurudur.

Komitə sədri vurğulayıb ki, hazırda dünya dövlətlərinin qarşısında dayanan əsas məqsədlərdən biri cəmiyyətin inkişafında qadınların daha səmərəli fəaliyyəti üçün bərabər imkanların yaradılmasıdır. Azərbaycanda qadın, onun hüquqlarının müdafiəsinə yüksək diqqət və qayğı göstərilir. Qadının ailədə, işdə, cəmiyyətdə layiqli yer tutması dövlətimizin siyasətinin prioritetlərindən biridir. Son illər ölkəmizdə qadınlar üçün geniş imkanların yaradılması, məşğulluq, sağlamlıq, təhsil və sosial siyasət sahələrində gender bərabərliyinin inkişaf etdirilməsi istiqamətində çox mühüm işlər görülüb.

“Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban

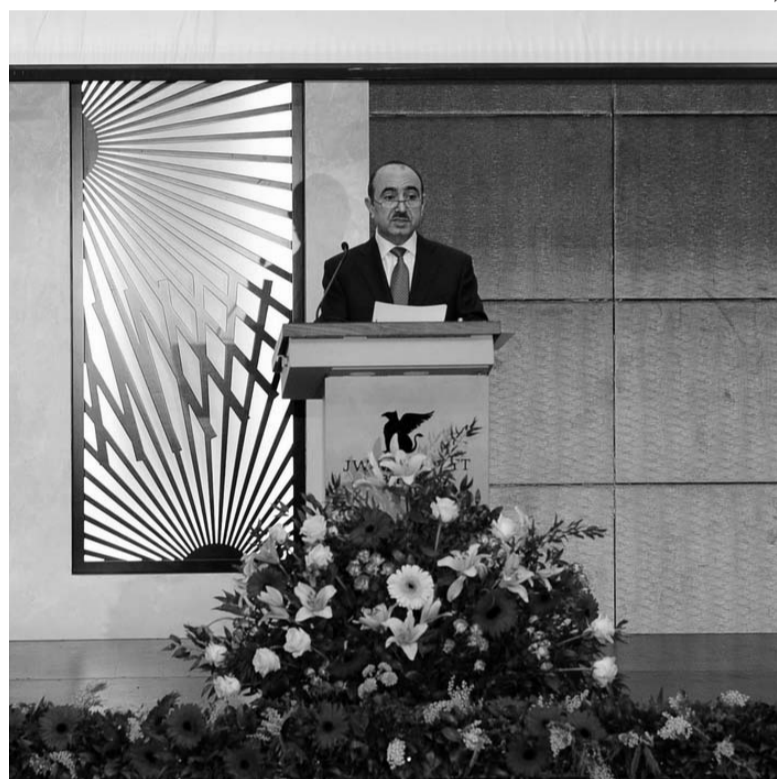
xanım Əliyeva həm qayğıkeş ana kimi, həm də ictimai-siyasi fəaliyyəti ilə qadınlara örnəkdir. Biz fəxr edirik ki, ilk Avropa və IV İslam Həmrəyliyi oyunları Azərbaycanın birinci xanımının rəhbərliyi ilə yüksək səviyyədə keçdi. Bu, Azərbaycan qadınının yüksək intellektini və peşəkarlığını bir daha dünyaya göstərmiş oldu. Mehriban xanım ölkəmizdə elmin, təhsilin, mədəniyyətin inkişafı, sosial problemlərin həlli naminə gördüyü fəal işlərlə yanaşı, gender problemlərinin, qadınlara qarşı bütün zorakılıqların, ənənəvi Azərbaycan ailəsinə zidd olan stereotiplərin aradan qaldırılmasına xüsusi diqqət yetirir. Bütün bunlar Mehriban xanım Əliyevanın yüksək siyasi potensiala malik olduğunu təsdiqləyir”, - deyər Hicran Hüseynova bildirib.

Mərasimdə çıxış edən BMT-nin Azərbaycandakı rezident əlaqələndiricisi və BMT-nin İnkişaf Programının rezident nümayəndəsinin müavini Alessandro Frakkasetti deyib ki, gender bərabər-

liyi və qadınların imkanlarının genişləndirilməsi inkişafın fundamental əsasıdır və qloballaşma prosesində mühüm yer tutur. Cəmiyyətin inkişafında qadınların daha səmərəli fəaliyyəti üçün imkan yaradılması əsas məsələlərdən biridir.

Azərbaycan Ağsaqqallar Şurasının sədri, Milli Məclisin deputatı Fəttah Heydərov yüksək milli mənəvi dəyərlərə və vətənpərvərlik keyfiyyətlərinə malik olan Azərbaycan qadınının müstəqillik illərində böyük inkişaf yolu keçdiyini qeyd edib. Ulu öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi siyasəti uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyev də ictimai həyatda qadınlara xüsusi diqqət və qayğı göstərər, onların əməyini yüksək qiymətləndirir.

Sonra Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında fərqlənən bir qrup fəal qadına diplomlar təqdim olub. Tədbir bədii hissə ilə davam edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirin iştirakçıları əvvəlcə Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın ümummilli lideri, müasir müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu ulu öndər Heydər Əliyevin xatirəsinə ehtiramla yad edib, məzarı önünə əklillər qoyublar.

Görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi anılıb, məzarı üzərinə gül-çiçək dəstələri düzülüb.

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin əməkdaşları metronun “Nizami” stansiyası qarşısında ucaldılan “Azad qadın” heykəlinin önünə gül-çiçək dəstələri düzülüb.

“Absheron Mariot JW” otelində 8 mart - Beynəlxalq Qadınlar Günüünə həsr olunan tədbir Azərbaycan Respublikasının dövlət

səhiyyə və mədəniyyət sahələrində, ictimai-siyasi həyatda mühüm xidmətləri olan bir qrup qadına fəxri adların vəsiqələri və “Tərəqqi” medalı təqdim olunub.

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Hicran Hüseynova Azərbaycan qadınlarını 8 mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə təbrik edib. Komitə sədri bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin respublikamızın ictimai-siyasi həyatında və öz fəaliyyət sahələrində fərqlənən bir qrup qadının fəxri adları və “Tərəqqi” medalı ilə təltif olunması barədə imzaladığı sərəncamlar bu gözəl bayramda ən böyük hədiyyədir. Azərbaycan qadını milli azadlıq hərəkatında, Qarabağ döyüşlərində, həm də dövlət quruculuğunda fəal iştirak

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə "Bakı Marafonu-2018" keçiriləcək

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə mayın 13-də "Bakı Marafonu-2018" keçiriləcək. "Küləyə qalib gəl" şüarı altında keçirilən Bakı marafonu ardıcıl üçüncü ildir ki, təşkil olunur.

Fondun AZƏRTAC-a bildirdikləri ki, idmanın inkişafına dəstək göstərmək, sağlam həyat tərzi təbliğ etmək, insanları xeyirxah amallar ətrafında bir araya gətirmək məqsədi daşıyan "Bakı Marafonu-2018" layihəsinin eksklüziv tərəfdaşı "Azercell Telekom" şirkətidir. Marafon Dənizkənarı Bulvarı İdarəsinin, Bakı Olimpiya Stadionunun dəstəyi ilə təşkil olunacaq. Layihənin icrasını isə Sport Marketing Group (SMG) şirkəti həyata keçirəcək.

"Bakı Marafonu-2018" Dövlət Bayrağı Meydanından start götürərək Bakı Olimpiya Stadionuna qədər 21 kilometr məsafəni əhatə edəcək.

On altı yaşdan yuxarı hər kəs əvvəlcədən qeydiyyatdan keçərək yarımaraфона qoşula bilər. Yarışda iştirak etmək istəyən şəxslər martın 7-dən

mayın 5-dək Bakının ticarət mərkəzlərindəki ("28 Mall", "Gənclik Mall", "Port Bakı Mall") qeydiyyat məntəqələrinə və ya "Bakı Marafonu-2018" saytına (www.baku.marathon.az) müraciət edə bilərlər. Bu zaman qeydiyyat formasını doldurmaq, şəxsiyyət vəsiqəsinin surətini (tələbələr eyni zamanda tələbə vəsiqəsinin surətini) təqdim etmək və iştirak üçün müəyyən olunmuş vəsaiti ödəmək lazımdır.

Yarışda iştirak etmək istəyən fiziki şəxslər üçün təyin olunmuş ödəniş məbləği 20 AZN-dir. Korporativ qoşulanlar isə (hər şirkətdən minimum 5 iştirakçı olmalıdır) hər iştirakçıya görə 100 AZN ödəməlidir. Yarımarafondan

tələbələr iştirakı ilə bağlı vəsaitlər Heydər Əliyev Fondu tərəfindən qarşılandıqdan tələbələr qeydiyyat zamanı ödəniş etməyəcəklər.

"Bakı Marafonu-2018"dən toplanan vəsait Heydər Əliyev Fondunun valideyn himayəsindən məhrum olan uşaqlarla bağlı layihəsinə yönəldiləcək. "Bakı Marafonu-2018" in mükafatlandırma mərasimi iki kateqoriyada olacaq. Belə ki, marafonun

kişi və qadın iştirakçıları qaçış zolağında ilk 3 yer uğrunda mübarizə aparacaqlar. Kişi və qadın kateqoriyalarının hər birində 1-ci yerin qalibi 3000 AZN, 2-ci yerin qalibi 2000 AZN, 3-cü yerin qalibi isə 1000 AZN məbləğində mükafat və hədiyyələrlə, eləcə də medal və sertifikatlarla təltif olunacaq.

Bununla yanaşı, kişi və qadın kateqoriyaları üzrə 4-10-cu yerlərin sahiblərinə müxtəlif qiymətli hədiyyələr verəcək. O cümlədən bütün marafon iştirakçılarına və marafon yarışının təşkilində dəstək göstərən könüllülərə təşkilatçılar tərəfindən sertifikatlar təqdim olunacaq.

Məzahir Pənahov: Müstəqil Media Mərkəzinin məqsədi seçkilərdə aşkarlığı təmin etməkdir

Müstəqil Media Mərkəzinin yaradılmasında məqsəd seçkilərdə aşkarlığı təmin etmək, ictimaiyyəti daim məlumatlandırmaqdır. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikri Mərkəzi Seçki Komissiyasının

sədri Məzahir Pənahov jurnalistlərə açıqlamasında deyib. MSK sədri qeyd edib ki, seçkilərlə bağlı media mərkəzlərinin yaradılması beynəlxalq təcrübədə özünü doğruldub. Qabaqcıl ölkələrdə belə mərkəzlər fəaliyyət göstərir. Məqsəd seçki prosesinin ədalətli və şəffaf keçirilməsinə nail olmaqdır. Azərbaycan bu təcrübədən 2000-ci ildən etibarən istifadə edir. Zaman keçdikcə bu, daha da təkmilləşdirilir.

Məzahir Pənahov mərkəzin tamamilə müstəqil fəaliyyət göstərdiyini vurğulayaraq deyib: "Mərkəz müasir telekommunikasiya imkanları ilə təmin olunub. Seçki subyektləri, namizədlər və onların səlahiyyətli nümayəndələri öz fikirlərini ictimaiyyətə çatdırmaq üçün mərkəzin imkanlarından istifadə edə bilərlər. Bununla yanaşı, yerli və beynəlxalq media nümayəndələrinin mərkəzəndən istifadəsi üçün də lazımi şərait yaradılıb".

"700 min ağac əkək"

YAP Masallı rayon təşkilatı növbəti ağacəkmə aksiyası keçirib

YAP Masallı rayon təşkilatı Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illik yubileyi ilə əlaqədar "700 min ağac əkək" kampaniyası çərçivəsində növbəti ağacəkmə aksiyası keçirmişdir.

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Masallı rayon təşkilatı "700 min ağac əkək" kampaniyası çərçivəsində rayon Məşə Mühafizəsi və Bərpası Müəssisəsinin birgə təşkilatçılığı ilə Güllütəpə ərazisinin Yeni Zuvand dağ massivində ağacəkmə aksiyası həyata keçirmişdir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin zəngin maddi sərvətlərimizə-yaşılığa və təbiətə münasibəti Onun azərbaycançılıq ideyasının tərkib hissəsi idi. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ölkəmizə rəhbərliyinin bütün dövrlərində ətraf mühitin mühafizəsinə, ekoloji durumun yaxşılaşdırılmasına xüsusi önəm verilib. Yeni Azərbaycan Partiyası Masallı rayon təşkilatı üzvlərinin fəal iştirak etdiyi aksiyada gün ərzində müxtəlif növ 4700 (dörd min yeddi yüz) ədəd ağac əkilmiş, ərazidə təmizlik işləri aparılmış və ağaclara aqrotexniki qulluq göstərilmişdir. Ağacəkmə kampaniyasının əsas vəzifəsi ölkədə meşəlik zolağının və yaşıllığın genişləndirilməsi, ekoloji durumun daha da yaxşılaşdırılması məqsədinə xidmət etməklə, eyni zamanda, insanların səfərbər edilməsi və həmrəyliyin yüksəldilməsi anlamına layiqli töhfə verəcəkdir. Möhtərəm Prezidentimiz Cənab İlham Əliyevin Azərbaycanda ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılmasına dair imzaladığı sənədlər bu sahədə mühüm nailiyyətlər əldə etmək üçün hərtərəfli şərait yaradıb. Aksiyanın keçirilməsində məqsəd ağac əkməklə ekoloji tarazlığın bərpasına, ətraf mühitin qorunmasına kömək etmək, atmosferi oksigenlə zənginləşdirmək və ictimaiyyətin diqqətini yaşıllıqların qorunmasına yönəltmişdir.

Xanım jurnalistlər arasında keçirilən müsabiqənin qalibləri mükafatlandırılıblar

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu və "Kaspi" qəzetinin 8 mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə xanım jurnalistlər arasında keçirdiyi "Azərbaycanın maarifçi qadınları" mövzusunda fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsi başa çatıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, martın 7-də müsabiqənin yekunlarına həsr olunan tədbir və qaliblərin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib.

Mərasimdə Bilik Fondunun icraçı direktoru Oktay Səmədov əsrilər boyu Azərbaycan qadınının cəmiyyətimizin mənəvi dəyərlərinin formalaşmasında və inkişafında rolundan danışmış, bütün xanımları Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə təbrik edib. İlk dəfə xanım

jurnalistlər arasında keçirilən müsabiqədən bəhs edən icraçı direktor bildirdi ki, ötən il dekabrın 8-də elan olunan müsabiqəyə fevralın 8-də yekun vurulub. Təşkilat Komitəsinə 26 yazı daxil olub. Bu yazılarda Azərbaycanın tanınmış maarifçi xanımlarının həyat yolu və fəaliyyəti geniş işıqlandırılıb. Yazıların hamısı ilə tanış olmağına diqqətə çatdıran O.Səmədov vurğulayıb ki, müsabiqəyə təqdim olunan yazıların yer aldığı "Azərbaycanın maarifçi qadınları" toplusu gələcək araşdırmalar üçün dəyərli mənbə rolunu oynayacaq. O.Səmədov toplunun bölgələrdə təqdimat mərasimlərinin keçirilməsini təklif edib, Bilik Fondunun tarixdə böyük işlərə imza atmış xanımlar haqqında cəmiyyətə ətraflı bilgiler

verməyə hazır olduğunu söyləyib. Fondun icraçı direktoru "Azərbaycanın maarifçi qadınları" toplusunun müxtəlif dillərə tərcümə olunmasının vacibliyini vurğulayıb.

"Kaspi" Mətbuat və Təhsil Mərkəzinin rəhbəri, "Kaspi" qəzetininin təsisçisi Sona Vəliyeva müsabiqədə iştirak edən xanım jurnalistlərə minnətdarlığını bildirib, onların yazılarının həm keçmiş, həm indiki, həm də gələcək nəsillər arasında maarifləndirmə körpüsü olduğunu söyləyib. Müsabiqəyə qatılan hər bir xanım jurnalistin qalib olduğunu diqqətə çatdıran Sona Vəliyeva əsas mükafatlara layiq görülənlərə yeni-yeni uğurlar arzulayıb. "Kaspi" Mətbuat və Təhsil Mərkəzinin rəhbəri müsabiqəyə təqdim olunan

yazılardan ibarət toplusunun Bilik Fondu tərəfindən nəşr edildiyini xatırladı. Bildirilib ki, "Azərbaycanın maarifçi qadınları" toplusunda akademik Zərifə Əliyeva, şərqşünas alim Aida İmanquliyeva, Pəri Topçubaşova, Hənifə Məlikova, Şəfiqə Əfəndizadə, Sara Aşurbəyli, Sona Tağıyeva, Məryəm Bayraməliyeva və digər tanınmış xanımlar barəsində maraqlı yazılar əksini tapıb.

Digər çıxış edənlər də Azərbaycanın maarifçi xanımlarının cəmiyyətdəki danılmaz rolunun daha geniş işıqlandırılmasının vacibliyini vurğulayıblar. Bildirilib ki, belə müsabiqələrin mütləq keçirilməsi maarifçi qadınlarımızın fəaliyyətinə işiq tutar. Sonda müsabiqənin qalibləri mükafatlandırılıblar.

8 mart 2018-ci il

Mərkəzi Seçki Komissiyası nəzdində Müstəqil Media Mərkəzinin açılışı olub

informasiya vasitələrinin sərbəst və asanlıqla məlumat əldə etmələri, habelə digər seçki prosesi iştirakçılarında daha keyfiyyətli və səmərəli xidmət göstərmək üçün tövsiyələrini verib.

Yüksək tələblərə cavab verən zəruri texniki avadanlıqla təchiz edilmiş Mərkəzin yaradılmasında başlıca məqsəd seçkiləri geniş, operativ və obyektiv işıqlandırmaq, eləcə də seçkilərdə şəffaflığın təmin edilməsi üçün yerli və beynəlxalq kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinə seçkilərlə bağlı məlumat əldə etməkdə və operativ şəkildə ictimaiyyətə çatdırmaqda yardım göstərməkdir.

Burada media təmsilçiləri üçün kompüterlər, telefon və faks aparatları quraşdırılıb, həmçinin onlar pulsuz və fəsiləsiz internetdən istifadə edə bilərlər. Prezident seçkiləri müddətində 24 saat ərzində fəaliyyət göstərəcək Müstəqil Media Mərkəzi mətbuat konfransları keçirmək və bəyanatlar vermək üçün də açıqdır. Prezidentliyə qeydə alınmış namizədlər öz seçkiqabağı təşviqat materiallarını Mərkəzin saytında yerləşdirə bilərlər.

Mərkəzin www.sechki-2018.az internet sahifəsi artıq Azərbaycan, rus və ingilis dillərində mütəmadi fəaliyyət göstərir. Bu sahifədə seçki prosesi ilə bağlı səlahiyyətli şəxslərin və ekspertlərin rəyləri, açıqlama və bəyanatlar yerləşdirilir, həmçinin seçkilərlə bağlı foto və video görüntülər təqdim edilir.

"Seçki - 2018" Müstəqil Media Mərkəzinin əlaqə məlumatları: Telefon: (+99412) 565-50-31. Ünvan: "Hilton" hotelinin "ONYX" zalı. Email: info@sechki-2018.az.

2018-ci il aprelin 11-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkiləri ilə əlaqədar Mərkəzi Seçki Komissiyasının "Seçki-2018" Müstəqil Media Mərkəzi fəaliyyətə başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, martın 7-də Bakı şəhərindəki Hilton otelində Müstəqil Media Mərkəzinin açılış mərasimi olub. Kütləvi informasiya vasitələri tərəfindən geniş işıqlandırılan tədbirdə Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov, Komissiya üzvləri və Katibliyin təmsilçiləri iştirak ediblər. Müstəqil Media Mərkəzində yaradılmış şəraitlə yaxından tanış olan MSK sədri yerli və beynəlxalq kütləvi

"İstənilən müşahidəçi seçkilərin şəffaf keçirildiyini öz gözü ilə görə bilər"

İster Bakıda, istərsə də regionlarda seçkiyə hazırlıq yüksək səviyyədə aparılır. Bütün seçki məntəqələrində qanunvericiliyə uyğun işlər görülür. Seçici siyahılarının məntəqələrin qarşısından asıldığını görürük. İnanıram ki, 11 aprel prezident seçkilərində də seçici fəallığı müşahidə olunacaq. Vətəndaşlar seçkilərdə həvəslə iştirak edəcəklər. Xalq layiqli namizədinə səs verəcək. Bu fikirləri sechki-2018.az saytına açıqlamasında "Azad Həmfikirlər" Gənclərin Maarifləndirilməsi İctimai

Birliyin sədri Samirə Mustafayeva bildirib.

Seçkilərin demokratik prinsiplər

əsasında şəffaf şəkildə keçirilməsi üçün bütün şəraitin yaradıldığını bildiren S.Mustafayeva deyib: "Azərbaycanda hər zaman şəffaf və demokratik seçkilər keçirilir. Məntəqələrdə veb-kameraların quraşdırılması, xarici müşahidəçilərin dəvət olunması və demokratik seçkilərin keçirilməsi istiqamətində atılan digər addımlar təqdirəlayiqdir. Hər bir xarici müşahidəçiyə seçki prosesini canlı izləmək imkanı yaradılıb. Yeni istənilən müşahidəçi seçkilərin necə şəffaf keçirildiyini öz gözü ilə görə bilər".

Mərkəzi Seçki Komissiyasının növbəti iclası keçirilib

Martın 7-də Məzahir Pənahovun sədrliyi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının növbəti iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Komissiyanın 2018-ci il martın 6-da keçirilmiş iclasının protokolu təsdiq edilib. Sonra 2018-ci il aprelin 11-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkilərində namizədlərin qeydə alınması məsələsinə baxılıb. Komissiya üzvləri tərəfindən aparılan müzakirələrdən sonra Azərbaycan Respublikası Prezidentliyinə namizədliyi öz təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş Zahid Məhərrəm oğlu Orucun, namizədliyi Azərbaycan Sosial Demokrat Partiyası tərəfindən irəli sürülmüş Araz Məmməd Mübariz oğlu Əlizadənin və namizədliyi Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası tərəfindən irəli sürülmüş Qüdrət Müzəffər oğlu Həsənquliyevin namizədliyi qeydə alınıb. İclasda, həmçinin Vətəndaş və İnkişaf Partiyası tərəfindən təqdim edilmiş səlahiyyətli nümayəndələr qeydə alınıb. Kütləvi informasiya vasitələri tərəfindən geniş işıqlandırılan iclasda cari məsələlərə də baxılıb.

"Seçkiləri Azərbaycanda yeni inkişaf mərhələsinin davamı kimi qiymətləndirmək olar"

Azərbaycanda seçki kampaniyasının əsas xüsusiyyəti nəticənin proqnozlaşdırılmasıdır ki, bu da ölkədə siyasi sabitliyin yüksək səviyyədə olması ilə müəyyən edilir. Bu sözləri Avrasiya İqtisadi İttifaqı İnstitutunun direktoru Vladimir Lepexin sechki-2018.az saytına açıqlamasında deyib. O bildirib ki, seçki mühitinin yaxşı olmasının əsas səbəbi Azərbaycan cəmiyyətində hər hansı daxili münaqişənin olmaması ilə bağlıdır. Dünyada baş verən münaqişələr, böhranlar fonunda Azərbaycanda keçiriləcək prezident seçkilərinin daxili və xarici cəhətdən sabitləşdirici faktor rolunu oynadığını bildiren V.Lepexin deyib: "Mövcud siyasi sabitlik Azərbaycan xalqı üçün çox vacibdir. Düşünürəm ki, budəfəki seçkiləri Azərbaycanda yeni inkişaf mərhələsinin davamı kimi qiymətləndirmək olar. Çünki Azərbaycan inkişaf edir və bu tendensiyanı daha da möhkəmləndirmək lazımdır".

"Prezident seçkilərinə beynəlxalq maraq yüksək olacaq"

Aprelin 11-də keçiriləcək prezident seçkiləri Azərbaycanın demokratik inkişafı yolunda növbəti parlaq səhifə olacaq. Bunu sechki-2018.az saytına açıqlamasında Milli Məclisin deputatı, Azərbaycanın Avropa Şurası Parlament Assambleyasında nümayəndə heyətinin üzvü Sahibə Qafarova deyib. O bildirib ki, ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında olduqca böyük əhəmiyyətə malik olan prezident seçkilərinin şəffaf, demokratik, ölkə qanunvericiliyinin tələblərinə və beynəlxalq standartlara uyğun keçirilməsi üçün bütün imkanlar mövcuddur. Azərbaycanın zəngin seçki təcrübəsinin formalaşdığını deyən Sahibə Qafarova qeyd edib ki, hər seçkidən seçkiyə ölkəmizin bu sahədəki təcrübəsi daha da təkmilləşir. Azərbaycanda seçkilərin azad, demokratik və şəffaf keçirilməsini şərtləndirən amillər kifayət qədərdir. Ölkədə hökm sürən möhkəm əsaslara malik ictimai-siyasi sabitlik, mükəmməl seçki qanunvericiliyi, fikir plüralizmi və bərabər rəqabət şəraitinin yaradılması, uğurlu təşviqat aparılması imkanlarının təmini seçkilər prosesinin yüksək səviyyədə təşkilinə imkan verir.

Azərbaycanda qadın hüquqlarının qorunması üzrə mükəmməl milli qanunvericilik bazası yaradılıb

Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Aqiyə Naxçıvanlının yap.org.az-a müsahibəsi

- Aqiyə xanım, hər bir cəmiyyət üçün ailə institutunun möhkəmləndirilməsi, qadın və uşaq hüquqlarının müdafiəsi xüsusi əhəmiyyətə malik məsələlər sırasında yer alır. Azərbaycanda bu istiqamətdə həyata keçirilən siyasəti necə qiymətləndirirsiniz?

- Müasir dövrdə sosiallaşmanın əsas təkanverici qüvvəsi ailədir. Ailə milli-mənəvi dəyərlərin daşıyıcısı olmaqla yanaşı, cəmiyyətin sağlamlığı və inkişafını təmin edən mühüm institutlardan biridir. Milli dəyərlərin mühafizə edildiyi və intellektual inkişaf səviyyəsinin yüksək olduğu cəmiyyətlərdə ailə institutunun qorunması istiqamətində ardıcıl, məqsədyönlü və sistemli işlər görülür. Ailənin sağlam formalaşması və cəmiyyətə normal adaptasiya və inteqrasiyasında psixoloji, ideoloji və sosioloji, müəyyən mənada dini təsirlərin, həmçinin kənar müdaxilənin olması əksər hallarda müxtəlif maneələrə səbəb olur. Bunlar isə xüsusilə də qloballaşma şəraitində bir çox problemlərə səbəb olur. Ona görə də bu məsələ ilə bağlı geniş maarifləndirmə, təbliğat işləri aparılmalıdır.

Azərbaycanda sağlam ailə institutunun qorunması, bu milli dəyərin gələcək nəsillərə ötürülməsi üçün maarifləndirici xarakterli təbliğat işləri davamlı olaraq aparılır. Cəmiyyətdə ailə institutunun yerinin möhkəmləndirilməsi məqsədilə həyata keçirilən ardıcıl tədbirlər ailənin müdafiəsinin və ona dövlət qayğısını göstərir. Ümumiyyətlə, Azərbaycanda ailəyə, qadına, ağısaqqala, ağıbircəyə hörmət mühüm və milli dəyərlərimizə xas mental davranışlardır. Bu, cəmiyyətin inkişafı ilə yanaşı, ailə institutunun sağlamlığının təmin olunması və qorunmasına mühüm töhfələr verir. Ailə inkişaf etdikdə ailə münasibətləri çoxplanlı olur. Ailə münasibətlərinə təsir edən bir çox amillər var. Bu münasibətlərin korlanması cəmiyyətə birbaşa təsir edir. Əsas məsələ münasibətlərin düzgün, vaxtında təhlil edilməsi, aradan qaldırılması üçün adekvat yol və vasitələrin tapılmasıdır. Ölkəmizdə ailə, qadın və uşaq məsələləri ilə bağlı mükəmməl qanunvericilik

var. Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları ilə təsdiq edilən "Azərbaycan: 2020" Gələcəyə Baxış İnkişaf Konsepsiyası və 2016-2030-cu illər üçün Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri, həmçinin Strateji Yol Xəritələri ölkəmizdə ailə institutunun möhkəmləndirilməsi, gender bərabərliyinin təmin edilməsi, bütün sahələrdə qadınların, uşaqların hüquqlarının müdafiəsi üçün davamlı və məqsədyönlü tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün normativ əsasları təkmil

lənşdirmişdir. "Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə", "Ana və uşaqların sağlamlığının yaxşılaşdırılmasına" və bir sıra digər Dövlət Proqramları təsdiq edilib, tərəflərin nikahtan əvvəl məcburi tibbi müayinədən keçməsi ilə bağlı Ailə Məcəlləsinə müvafiq dəyişiklik edilib. Bütün bunlar indiki və gələcək nəsillərin sağlamlığına xidmət edən mütərəqqi addımlardır. Bunlarla yanaşı, Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsində və İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında Qanunlar qəbul edilib.

Bütövlükdə isə, ailə münasibətlərinin bütün çalarlarını qanunla tənzimləmək mümkün deyil. Çünki hər bir ailənin öz qanun və qaydaları var. Ona görə də bu prosesdə cəmiyyət bütövlükdə fəal olmalıdır. Ümumiyyətlə, şəxsiyyətin formalaşmasında ailənin rolu həlledicidir. Azərbaycan ailə mədəniyyətinin zəngin nümunələri ilə dünyada tanınan ölkələrdəndir. Yaşlılara, qadınlara, analara və uşaqlara qayğı - bizim xalqın ən gözəl xüsusiyyətlərindəndir.

Azərbaycan uşaq hüquqları ilə bağlı bütün beynəlxalq sənədlərə qoşulub. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində uşaqların hüquqları pozulub. Ermənistanın işğalçılıq siyasəti nəticəsində 1 milyondan çox insan qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşüb. Onlardan 300 mindən çoxu uşaqlardır. Yeni bu gün 300 min uşaq qaçqın və məcburi köçkün həyatı yaşayır. Dünya ictimaiyyəti bu vəziyyətə münasibət bildirməli, uşaqların da doğma torpaqlarında yaşamaq hüququ bərpa edilməlidir.

Bütövlükdə, Azərbaycanda uğurlu ailə qadın və uşaq siyasəti həyata keçirilir. Bu siyasət ailə institutunun möhkəmləndirilməsi, qadın və uşaq hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində mühüm nəticələrin əldə olunmasını şərtləndirir.

- Gender bərabərliyinin təmin olunması ilə bağlı görülən tədbirlər qadınların hüquqlarının qorunması baxımından xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Qloballaşma prosesi fonunda qadınların hüquqlarının qorunması cəmiyyətin inkişafında mühüm yer tutur. Bu məsələ bütün bəşəriyyət üçün aktualıq kəsb edir. Təəssüflər olsun ki, dünyanın bir çox yerində hələ də milyonlarla qadın fiziki, psixoloji, iqtisadi və cinsi zorakılıqdan əziyyət çəkir. Zorakılığın hər bir növü qəbul edilməz və dözülməzdir. Bu baxımdan, dünya ictimaiyyəti bu məsələyə həssas yanaşmalı, gender siyasətinin tənzimlənməsi və zorakılıqla mübarizədə effektiv nəticələr əldə etmək üçün təşəbbüslər ortaya qoyulmalıdır.

Azərbaycan Respublikası insan hüquq və azadlıqlarının mühüm tərkib hissəsi olan qadın hüquqlarının qorunması, düzgün gender siyasətinin həyata keçirilməsi baxımından da nümunə təşkil edir. Ölkəmizdə "Gender (kişi və qadınların) bərabərliyinin təminatları haqqında" və "Məişət zorakılığının qarşısının alınması haqqında" Qanunlar qəbul olunub. Bəhs olunan məsələlər Azərbaycanın gender bərabərliyi ilə bağlı qanununda, eləcə də ölkənin siyasi həyatını tənzimləyən bir sıra digər qanunvericilik aktlarında öz əksini tapıb. Ölkəmizdə qadınların problemləri ilə məşğul olan komitə yaradılıb və neçə illərdir ki, uğurla fəaliyyət göstərir. Ümumiyyətlə, dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonra Azərbaycan qadın hüquqlarının qorunması üzrə bütün mühüm beynəlxalq sənədlərə qoşulub və mükəmməl milli qanunvericilik bazası yaradılıb. Azərbaycanda kişi və qadınlar arasında qeyri-bərabərlik iqtisadi, sosial, eləcə də siyasi həyatın bütün sahələrində hüquqi nöqtəyindən aradan qaldırılıb.

Bir məqamı xüsusilə vurğulamaq istərdim ki, Azərbaycanda uğurlu gender siyasətinin əsası Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Ulu öndər hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə qadın şəxsiyyətinin önəmini yüksək qiymətləndirib. Hələ Heydər Əliyevin Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi işlədiyi 1970-1980-ci illərdə ölkənin sosial-mədəni həyatında qadınların rolu xeyli artıb. Bu sahədə işləyən qadınların ümumi sayında müəllimlər 47 faiz, həkimlər 60 faiz, tələbələr 43 faiz, elmi işçilər 37 faiz təşkil edirdi. Bu dövr yetişən ziyalılar içərisində Azərbaycan qadınlarının xüsusi çəkisi olub. Dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra da Azərbaycan Respublikasında qadın hüquqlarının qorunması üzrə çox mühüm addımlar atılıb, müvafiq qərarlar qəbul olunub. Bu qərarların müəllifi yenə də Ulu öndər Heydər Əliyev olub. 1998-ci ildə "Azərbaycanda qadınların rolunun artırılması haqqında" Sərəncam imzalanıb. Heydər Əliyevin 6 mart 2000-ci il tarixdə "Azərbaycan Respublikasında Dövlət Qadın Siyasətinin həyata keçirilməsi haqqında" 289 sayılı Fərmanında qadınlar üçün kişi-

lərlə bərabər imkanlar yaradılması, qaçqın və məcburi köçkün qadınların məşğulluğunun təmin edilməsi məqsədi ilə onların münasib işlə təmin edilməsi proqramının hazırlanması və həyata keçirilməsi, qadınların hüquqlarının müdafiəsinin gücləndirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişikliklər və əlavələr edilməsi üçün təkliflər verilməsi haqqında tapşırıqlar verilməsi xüsusi olaraq qeyd edilməlidir. 2000-ci ilin ilk aylarında Azərbaycan Respublikasının Qadın Problemləri üzrə Milli Fəaliyyət Planı hazırlanıb. Fəaliyyət Planında qadınlara qarşı zorakılığın bütün formalarının, qadın ticarəti, istismarının qarşısının alınması məsələlərinə ayrıca bir bölmə həsr edilib. Sənəddə qadın hüquqlarının pozulmasında təqsirkar şəxslərə qarşı qanunla nəzərdə tutulan qaydada məsuliyyətə cəlb etmə də daxil olmaqla müvafiq ölçülərin götürülməsi nəzərdə tutulur.

Hazırda Ümummilli lider Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu gender siyasəti uğurla davam etdirilir. Azərbaycan hökuməti gendərin təşviqi sahəsində BMT, ATƏT/DTİHB (Demokratik Təsəvvürlər və İnsan Haqları Bürosu), AŞ kimi beynəlxalq təşkilatlarla sıx əməkdaşlıq edir. Həyata keçirilən məqsədyönlü işlər qadın hüquqlarının qorunmasını təmin etməklə yanaşı, qadınların ictimai fəallığını artırılmasına da töhfələr verir.

- Yeri gəlmişkən, cəmiyyətimizdə qadınların ictimai və siyasi fəallığının artırılmasına yönəlik tədbirlərin əhəmiyyəti barədə nə söyləmək olar?

- Ölkəmizdə qadınlar cəmiyyət həyatının müxtəlif sahələrində - ictimai, siyasi, mədəni, hüquqi, sosial, təhsil, iqtisadi və digər sahələrdə uğurla təmsil olunur və yüksək fəallıq nümayiş etdirirlər. Əslində, bu, Azərbaycan xalqının əsrlər boyu yaşatdığı mühüm ənənələrdən biridir. Məlumdur ki, tariximizin, mədəniyyətimizin, incəsənətimizin bir çox parlaq səhifələri məhz Azərbaycan qadınının adı ilə bağlıdır. Qadınlarımız tarixin müxtəlif dövrlərində bir çox sahələrdə müvəffəqiyyətlə təmsil olunaraq səmərəli, uğurlu nəticələr əldə ediblər, Azərbaycan xalqının istedadı və potensialını nümayiş etdiriblər. Təqdirəlayiq haldır ki, bu gün də bütün fəaliyyətini xalqımızın, dövlətimizin inkişafına həsr edən belə işgüzar, vətənpərvər və milli-mənəvi dəyərlərə bağlı qadınlarımız var. Bu mənada, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyəti hər bir azərbaycanlı qadın üçün nümunə və iftixar mənbəyidir. Bu gün adı cəmiyyətimizdə xeyirxahlıq, insanlara kömək, neciblik, alicənablıq məzmunu ilə uzlaşdırılan Mehriban xanım Əli-

evanın çoxşaxəli fəaliyyətinin Azərbaycan qadınlarının ölkənin ictimai-siyasi həyatında aktiv iştirak marağının artması, cəmiyyətimizdə qadın fəallığı ənənələrinin güclənməsində rolu böyükdür. Mehriban xanım Əliyevanın geniş ictimai-siyasi fəaliyyəti dünya səviyyəsində Azərbaycan qadınının müsbət obrazının formalaşmasında əvəzsiz rol oynayır. Çünki onun humanitar, elm, təhsil sahələrində həyata keçirdiyi tədbirlər həm Azərbaycanda, həm də başqa ölkələrdə yaşayan qadınlar üçün əsl nümunədir, eyni zamanda, qadınların cəmiyyətdəki rolunun artırılmasına dəstəkdir.

- Aqiyə xanım, cəmiyyətin inkişafını təmin edən mühüm amillərdən biri də təhsilin müasir tələblər və çağırışlara müvafiq surətdə inkişaf etdirilməsidir. Ölkəmizdə bu sahədə həyata keçirilən kompleks tədbirlərin önəmi nədən ibarətdir?

- Çağdaş dövrdə qloballaşan dünyanın çağırışlarına uyğun olaraq təhsil sisteminin yeni, daha yüksək səviyyəyə qaldırılması, təhsilin keyfiyyətinin artırılması modern inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuş Azərbaycanın başlıca strateji hədəflərindəndir. Sürətli tərəqqi yolunda olan respublikamızda təhsil sisteminin insan kapitalının inkişafı çağırışlarına cavab verməsi istiqamətində yeni hədəflərin müəyyənləşdirilməsi və təhsilin keyfiyyət göstəricilərinin Avropa standartlarına uyğunlaşdırılması prioritet vəzifə kimi qarşıda durur. Respublikamızın inkişaf konsepsiyasına uyğun olaraq "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nda davamlı, dayanıqlı və rəqabətqabiliyyətli inkişafı təmin edən, insan kapitalının inkişafına önəm verən, insan resurslarının yetişdirilməsini və idarəedilməsini reallaşdıran müasir təhsil sisteminin yaradılması ön plana çəkilir. Bu konseptual sənəddə ölkəmizdə beynəlxalq standartlara cavab verən təhsil sisteminin inkişaf istiqamətləri, başlıca hədəfləri dəqiq müəyyənləşdirilib, təhsil işçiləri qarşısında yeni vəzifələr qoyulub. Bununla yanaşı, müstəsna əhəmiyyət kəsb edən müvafiq Dövlət proqramlarının uğurlu icrasına nəticədə ölkəmizdə keyfiyyət nəticələri və əhatəliliyinə görə dünya ölkələri sırasında aparıcı mövqe tutan, səriştəli müəllim və təhsil menecerlərinə, qabaqcıl texnologiyalara əsaslanan infrastrukturaya malik təhsil sisteminin yaradılması istiqamətində genişmiqyaslı işlər görülüb və mühüm nəticələr əldə olunub. Qarşıdakı dövrdə isə təhsil sisteminin yeniləşməsinə, müəllim nüfuzunun artmasına, cəmiyyətdə kreativ təhsil düşüncəsinin formalaşmasına, insan kapitalının inkişafına təkan verəcək, ölkəmizin iqtisadi inkişafının davamlı və dayanıqlı olmasını təmin edəcək tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Azərbaycan qadınları müstəqil dövlətimizin inkişafına böyük töhfələr verirlər

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, YAP Siyasi Şurasının üzvü Hicran Hüseynovanın yap.org.az-a müsahibəsi

- Hicran xanım, 8 mart tarixi bütün dünyada Beynəlxalq Qadınlar Günü kimi qeyd olunur. Azərbaycanda da bu bayram böyük təntənə ilə keçirilir. Azərbaycan qadınlarının tarixən keçdiyi yol barədə nə deyə bilərsiniz?

- Böyük mədəni irsə malik olan Azərbaycan xalqı qadının ailədə və cəmiyyətdəki roluna daim böyük ehtiramla yanaşmışdır. Yaşadığı tarixi dövrdən, onun sosial-iqtisadi vəziyyətindən, coğrafi məkandan, irqindən, dilindən, dinindən asılı olmayaraq qadın bəşəriyyətin inkişafının bütün mərhələlərində özünəməxsus aparıcı qüvvə olmuşdur. Azərbaycan qadını çətin, keşməkeşli inkişaf yolu keçmişdir. Tarixə nəzər salsaq, görürük ki, cəmiyyətin inkişafının bütün mərhələlərində qadınlar kişilərlə bərabər dövlət quruculuğunda, siyasi qərarların verilməsində fəal iştirak etmişlər.

Tarixi palitra kifayət qədər zəngindir: massagetlərin məğrur çarigəsi, Əhəmətlər sülaləsinin əsasını qoymuş əfsanəvi Kərə qalib gəlmiş Tomris, qəhrəman qadın hökmdarlar Nüşabə, Şirvanə hücum edən Kırım xanını və osmanlı qoşunlarını məğlub edən Heyran Nisə Bəyim, mərkəzləşdirilmiş Azərbaycan dövlətinin yaradıcısı Fətəli xanın həyat yoldaşı Tuti Bikə, Sara xatun, Dəspinə xatun və Mehriban Sultanım xanım özlərini diplomatiya sahəsində göstərmişlər. Mədəni fonda məşhur şairələr pleyadası parlamaşdır: orta əsrlər dövründə azadlıq hüququnu tərənnüm etmiş Məhsəti Gəncəvi, Şuşada ilk ədəbiyyat məclisi yaratmış Xurşudbanu Natəvan, Heyran xanım, Fatma xanım Kəminə, Şahnigar xanım, Aşıq Pəri. Lakin "kişi" tarixinə yol açmış qadın hökmdarlar, döyüşçülər, diplomatlar, şairələr və rəssamlar na-

dir şəxsiyyətlər idi. Zaman keçdikcə, nə qədər istedadlı və ağıllı, əzəmətli və cəsarətli qadının adı tarixə yazıldı. XIX əsrin sonu - XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda qadınların ictimai fəallığının çox gözəl nümunələri mövcuddur. O vaxtın qabaqcıl qadınları kifayət qədər düşünülmüş formada belə demək mümkündürsə yeni gender münasibətlərinin kontekstini yaradırdılar. Və məhz onlar, adi xeyriyyəçilik tədbirləri keçirməklə ilk qadın məktəblərinin, qadın yığıncaqlarının və

klublarının yaradılması vasitəsilə digər sosial fəal qadın qruplarının formalaşmasına dəstək oldular. Və bu prosesdə həmin xanımların həyat yoldaşları da onlara böyük yardım edir, birgə fəaliyyət göstərirlər.

- Məlum olduğu kimi bu il Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100 illik yubileyidir. Bu baxımdan, Xalq Cümhuriyyəti dövründə Azərbaycan qadınlarına olan münasibət, qadınların ictimai həyatda iştirakı haqqında fikirlərinizi bilmək istərdik...

- Qeyd etmək lazımdır ki, müsəlman Şərqində və türk dünyasında ilk Demokratik Respublikanı yaratmaqla xalqımız sahib olduğu dövlətçilik ənənələrini bir daha təsdiq etdi. İnsan hüquq və azadlıqlarının bərqərar olması, etnik və dini mənsubiyyətdən asılı olmayaraq bütün vətəndaşların bərabər hüquqlarının tanınması, hətta bir çox Avropa ölkəsindən daha əvvəl qadınlara seçki hüququnun verilməsi, Azərbaycan dilinin dövlət dili elan edilməsi, təhsil və mədəniyyətin inkişafına xüsusi diqqət göstərilməsi, nizami milli ordunun, təhlükəsizlik strukturlarının qurulması Xalq Cümhuriyyətinin yürütdüyü siyasətin miqyasını, mahiyyət və mənasını əyani şəkildə səciyyələndirir. Demokratik Respublikanın Parlamenti tərəfindən keçirilən iclas və hazırlanan qanunlar xüsusi ilə də 16 yaşınadək uşaqların işləməsinin qadağan olunması, qadınların səhhətinə və fiziki imkanlarına uyğun olmayan işlərə qəbul edilməməsi, hamilə qadınlara güzəştlər edilməsi, müəssisələrdə işləyən qadınların südəmə uşaqları üçün xüsusi yerlərin ayrılması, uşaq bağçalarının açılması, məktəblərin sayının artırılması və digər məsələlərlə bağlı aparılan müzakirələr həmin dövrdə qadın-

lar üçün yaradılan imkanların parlaq nümunəsidir.

1919-cu ilin əvvəllərində qadın xeyriyyə cəmiyyətinin nəzdindəki qadın peşə məktəbinin fəaliyyətinin bərpa edilməsi haqqında məsələ qaldırılmışdı. 1919-cu il aprelin 25-də hökumət hələ 1917-ci ildə qadın müsəlman xeyriyyə cəmiyyətinin nəzdində açılmış və 1918-ci ilin mart hadisələrindən sonra öz fəaliyyətini dayandırmış qadın məktəbində məşğələlərin bərpa edilməsindən ötrü vəsaitin ayrılması haqqında sərəncam verdi. Tezliklə Bakı qadın müsəlman xeyriyyə cəmiyyətinin nəzdindəki qadın peşə məktəbi yenidən açıldı. Bu məktəb yoxsul, yəni cəmiyyətin nəinki ali, hətta orta təhsil almağa imkanı çatmayan təbəqələrindən olan qadınlara real imkanlar yaradır və onlar üçün perspektivlər açırdı. Məryəm xanım Bayraməlibəyova Lənkəranda 50 uşağın təhsil aldığı ilk müsəlman qız məktəbində dərs deməklə yanaşı, 1921-ci ilədək bu məktəbə rəhbərlik etmiş, dram və xor dərnləri təşkil etmişdi. Məryəm xanım 1919-1920-ci illərdə Lənkəran qızlar gimnaziyasının inspektoru olmuş, 1919-cu ildə Lənkəranda ilk qadın Xeyriyyə cəmiyyəti yaratmışdır. M.Bayraməlibəyovanın təsis etdiyi "Ünas" məktəbində 1920-ci ildə fəaliyyətə başlayan dram dərneyi də işə başlamışdı. Burada hazırlanmış tamaşaların iştirakçıları yalnız qızlar idi.

Qadınlar sosial təminat nazirliyi sistemində işləyirdilər. Şamaxı dairə müfəttişliyində Xanım Orucəliyeva tərbiyəçi, Məsmə Məmmədova isə müəllimə işləyirdi. Qarabağ dairə müfəttişliyində Atabəyova soyadlı xanım işləyirdi, Şuşa müsəlman kimsəsizlər sığınacağıının müdiri İşrət Əlibəyova, tərbiyəçisi isə Mənzər Novruzova idi. Zəngəzurdakı Zəngilan sığınacağıının müdiri isə Dilərə xanım Cavanşir idi.

Azərbaycanın ilk qadın pedaqoqlarından biri olan Mədinə xanım Qiyasbəyli 1918-ci ilin iyun ayında Qazax qəzası xalq məktəbləri inspektoru təyin edilmişdi. Mədinə xanım qəzada maarif işinin genişləndirilməsi yolunda yerli ziyalılarla birlikdə var-qüvvəsini əsirgəmədən çalışırdı. Qadınlar uşaq bağçaları və körpələr evlərinin yaradılmasında iştirak edirdilər. Lakin həmin təşkilatlarda işləyəcək kadrlar çatışmırdı. Bu məsələ mətbuat səhifələrində də müzakirə edilirdi. Görkəmli azərbaycanlı publisist Fərhad Ağazadə "İlk kooperativ uşaq bağçası" məqaləsində qeyd edirdi ki, uşaq bağçaları üçün tərbiyəçilər xüsusi kurslarda hazırlanmalıdır.

1918-ci ilin noyabrında impe-

riyalari parçalamış, geosiyasi sərhədləri dəyişən, insanlara iztirab, ölüm və aclıq gətirən I Dünya Müharibəsi başa çatdı. Müharibə illərində xeyli uşaq valideynini itirmişdi. Bu proseslər Azərbaycana da təsirsiz ötürüşməmişdi. Maliyyə çətinliyinə baxmayaraq, AXC hökuməti qadınlara və uşaqlara qayğı göstərməyə çalışırdı. Dilənçilik və sahibsiz uşaqların ağır həyat tərzii ilə mübarizə üçün Şəhər duması "Uşaq evi" cəmiyyətinə maddi vəsait ayırırdı. Azərbaycan uşaqları üçün çox işlər görmüş doktor Yevsey Yakovleviç Gindesin başçılıq etdiyi "Uşaqları Mühafizə Liqası" bu istiqamətdə böyük işlər görürdü. Cəmiyyət sədrinin müavini Nəsim bəy Yusifbəylinin həyat yoldaşı Eynülhəyat Yusifbəyli idi. Bu cəmiyyət Bakıda 17 yaşınadək uşaqların həyat şəraitinin öyrənilməsi və onlara kömək göstərilməsi ilə məşğul olurdu. Eynül-Həyat xanımın təşəbbüsü ilə 1919-cu ildə Uşaqları Mühafizə Liqası ədliyyə nazirliyi qarşısında uşaq məhkəməsinin təsis edilməsi haqqında vəsatət qaldırdı. Məqsəd məhkəmənin köməyi ilə valideyn və qohumlarını itirmiş uşaqları cinayət mühitindən təcrid etmək və onları etibarlı ellərə tapşırmaq idi. E.Usubbəyova 1918-1920-ci illərdə Bakı məktəblərində müəllimə işləmişdi.

1918-ci ilin sentyabrında doktor Y.Y.Gindesin sədrliyi ilə uşaqlara yardım Bürosu yaradıldı. Onun müavini isə xanım Mahmurova idi. 28 noyabr 1918-ci il tarixində Uşaqlara yardım bürosunun ilk iclası keçirildi. Müsəlman qadın xeyriyyə cəmiyyətini Liza Muxtarova, müsəlman sığınacağıını isə Vasilyevskaya təmsil edirdi. Uşaqlara yardım bürosunun Mərkəzi evin nəzdində qida məntəqələri şöbəsi naharların verilməsini həyata keçirirdi. MUSA bəy Rəfiyevin rəhbərlik etdiyi sosial müdafiə nazirliyi ərzaq şöbəsini maliyyələşdirirdi. Nazirin müavini Rüstəm xan Xoyski Bakının dağlıq hissəsinə, Suraxanı, Sabunçı və Ramanada yaşayan müsəlman əhaliyə, xüsusilə də qida məntəqələrinə gələ bilməyən qadınlara quru ərzaqlar daşıyan paylama məntəqələrinin açılmasında kömək edirdi. Nahar əsasən pulsuz, ya da bir-iki qəpiyə verilir. Bakı əhalisinin mütləq əksəriyyəti azərbaycanlılardan ibarət olsa da, onlar pulsuz nahardan istifadə etməməyə çalışırdılar.

Tanınmış ictimai xadim, Cəlil Məmmədquluzadənin həyat yoldaşı Həmidə Cavanşir 1918-1920-ci illərdə əvvəlcə Şuşada, sonra da doğma Kəhrizli kəndində toxuculuq emalatxanası açmışdı. Bu sahibkarlıq ona böyük

zəhmət bahasına başa gəlmişdi. O, yoxsul ailələrdən olan, özünə iş və yemək tapa bilməyən qadınları işə cəlb etmişdi. O, azərbaycanlı əhaliyə qarşı erməni təcavüzü zamanı öz doğma evlərini tərk etməyə məcbur olmuş qadınlara xüsusilə böyük kömək göstərirdi. Sonralar həmin qadınlar Həmidə xanımın bu fəaliyyətini minnətdarlıqla qeyd edirdilər. Azərbaycanın bütün müəssisələrində qadınlar, özü də müxtəlif millətlərdən olan qadınlar eyni şərtlərlə çalışırdılar. Üstəlik, 1918-1920-ci illər ərzində işləyən qadınların sayı artmış, 1920-ci ilin aprelində işçi qadınların sayı kişilərininki ilə demək olar ki, bərabərləşmişdi.

Hökumət yaşlı əhalinin savadlanmağa cəlb edilməsi üçün tədbirlər görürdü. Azərbaycanlı qadınların savad almasına xüsusi əhəmiyyət verilir. 24 oktyabr 1919-cu il tarixində Xalq Maarifi Nazirliyi Azərbaycan milli gimnaziyasının nəzdində yetkin türk qadınları üçün kursların təntənəli açılışı oldu. Kurslara Eynülhəyat xanım Yusifbəyli rəhbərlik edirdi. Tədris müəssisələrinin milliləşdirilməsinin səmərəli həyata keçirilməsi məqsədilə orta və ibtidai məktəblərin milli sinif müəllimlərinin hazırlanması üçün Nazirlik 17 iyul 1919-cu il tarixində qəbul edilmiş qanuna əsasən qısamüddətli pedaqoji kurslar təşkil etmişdi. Bakıda və Gəncədə iki aylıq qadın pedaqoji kurslar açılmışdı. 1919-cu ilin sentyabrında Bakıda, Gəncə və Şəkiddə iki illik qadın pedaqoji kurslarının açılması haqqında qanun layihəsi hazırlanmışdı.

Bütün bu faktlar Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılması və milli dövlət quruculuğunun bərqərar edilməsi xalqımızın suverenliyinin təmin olunmasında, tarixi yaddaşının formalaşmasında müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu, bu gün uğurla davam etdirilən və daha da gücləndirilən mütərəqqi siyasət nəticəsində hazırda ölkəmiz Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin layiqli varisi kimi demokratik dövlət quruculuğu proseslərini sürətlə həyata keçirir və inkişaf etdirir. Bunun bariz nümunəsi olaraq, Möhtərəm Prezidentimizin 2018-ci ilin Azərbaycan Respublikasında "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan edilməsi Fərmanını göstərmək olar.

- Azərbaycanda dövlət qadın siyasətinin əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- Ölkəmizdə dövlət qadın siyasətinin əsas prinsiplərinin müəyyən edilməsi və dövlət səviyyəsinə qaldırılması məhz Ulu öndərimiz Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. O, istər sovet hakimiyyə-

yəti, isərsə də müstəqillik dövründə milli qadın hərəkatının formalaşması, genişlənməyə başlaması, genişlənməyə başlaması üçün böyük işlər görmüşdür. Ulu öndər qadınların rəhbər vəzifələrdə irəli çəkilməsinə xüsusi diqqət verirdi. Qadınlarla bağlı heç bir yığıncaq, iclas, qurultay nəzərindən kənar qalmırdı. Müsəqilliyimizin ən ağır zamanında belə "Azərbaycan qadınlarının Milli Komitəsinin yaradılması haqqında" Fərman imzaladı. 1998-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı. Xüsusilə, qeyd etmək lazımdır ki, MDB ölkələri içərisində yeganə bizim ölkəmizdə belə bir dövlət qurumu var. Zaman keçdikcə, ölkədə ailə, qadın və uşaq məsələləri kompleks yanaşma tələb etməyə başladı. Və bu zərurət yeni Komitənin yaranmasına səbəb oldu. Möhtərəm Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2006-cı ildə Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı.

Hazırda cəmiyyətin ictimai-siyasi həyatında və idarəetmə sis-

temində fəal mövqə tutan qadınlar, müstəqil Azərbaycanın daha da inkişafı, dövlətçilik ənənələrinin möhkəmlənməsi naminə əzmlə çalışırlar. Bu fəallıq Azərbaycan qadınının malik olduğu tarixi ənənələrlə yanaşı, ölkəmizdə həyata keçirilən gender siyasətinin mahiyyətindən - qadınlara cəmiyyətin tam hüquqlu üzvü kimi bütün imkanlardan bərabər istifadə üçün zəruri şəraitin yaradılmasından irəli gəlir.

Bu gün müstəqil Azərbaycan qadınları parlamentdə, mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarında, bələdiyyələrdə, təhsildə, səhiyyədə, ölkə iqtisadiyyatının inkişafında sahibkar kimi biznes strukturlarında, kənd təsərrüfatında, orduda, idmanda, milli təhlükəsizlik və hüquq-mühafizə orqanlarında, İKT sahəsində kişilərlə bərabər rəhbər vəzifələrdə təmsil olunurlar.

Dünyanın bütün məşhur şəxsləri "Hər bir uğur qazanmış kişinin arxasında bir qadın dayanır" fikrini təsdiq edir. Fikrimcə, hər bir uğur qazanmış qadının arxasında ona hərtərəfli dəstək olan

kişi dayanır. Və təkə kişi deyil, bütövlükdə ailə, mənəvi dəyərlərə bağlılıq dayanır. Biz qadınlarımızı hansı obrazda görmək istəyirik? Özünə inamı, güclü, professional, eyni zamanda, öz ocağının qoruyucusu kimi. Belə bir balans və harmoniya mümkündür. Bu gün bizim qadınlarımız arasında belə nümunələr var. Mehriban xanım Əliyevanın Birinci vitse-prezident təyin edilməsi də cəmiyyətdə qadın iştirakçılığına, bütövlükdə qadına verdiyi önəmin bariz göstəricisidir. Respublikanın Birinci vitse-prezidentini Mehriban xanım, ailəsinə göstərdiyi qayğı, eyni zamanda, ictimai-siyasi fəaliyyəti, həm də elmi yaradıcılığı ilə Azərbaycan qadınlarına həmişə örnekdir. Biz çox fəxr edirik ki, ilk Avropa və IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarına bizim Birinci xanımımız başçılıq etdi, bu da bir daha dünyaya Azərbaycan qadınının yüksək intellektini və peşəkarlığını göstərmiş oldu. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentini Mehriban xanım Əliyevanın çoxşaxəli və səmərəli fəaliyyəti nəticəsində Azərbay-

can qadınlarının ölkənin ictimai-siyasi həyatında aktiv iştirak marağı artmışdır. Adı cəmiyyətimizdə xeyirxahlıq, insanlara kömək, nəciblik məzmunu ilə assosiasiya olunan Mehriban xanım Əliyeva sosial ədalət və humanizm prinsiplərinə sadiqliyinə görə çoxsaylı beynəlxalq mükafatlara layiq görülərək, dünya səviyyəsində Azərbaycan qadınının müsbət obrazının formalaşmasında əvəzsiz rol oynayır. Mehriban xanım ölkəmizdə elmin, təhsilin, mədəniyyətin inkişafı, sosial problemlərin həlli naminə gördüyü fəal işlərlə yanaşı, gender problemlərinin, qadınlara qarşı bütün zorakılıqların, ənənəvi Azərbaycan ailəsinə zidd olan stereotiplərin aradan qaldırılmasına xüsusi diqqət yetirir. Bütün bunlar Mehriban xanım Əliyevanın yüksək siyasi potensiala malik olduğunu təsdiqləyir. Və eyni zamanda, Azərbaycan qadınının modern tələblərə uyğun obrazını nümayiş etdirir. Bu gün müasir qadın hərəkatının yeni prioritetinin müəyyən edilməsi Mehriban xanımın çağırışında öz əksini ta-

pıb: "Biz bu gün bərabər hüquqlardan bərabər imkanlara keçid siyasətini gerçəkləşdiririk. Mən bu yolda bütün Azərbaycan qadınlarını daha fəal olmağa, öz potensialını genişləndirməyə, cəmiyyətdə öz sözünü deməyə çağırıram". Bu, Mehriban xanımın qadın hüquqlarının qorunması istiqamətində irəli sürdüyü yeni tendensiyanın əsasıdır.

- Hicran xanım, 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə Azərbaycan qadınlarına arzuladığınız nədir?

- Xanımlarımızı 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibəti ilə ürəkdən təbrik edirəm. Qoy hər bir gününüz sizə sevinc, şadlıq gətirsin. Ailənizə səadət, fəaliyyət göstərdiyiniz sahədə isə nailiyyətlər arzulayıram. Çünki sizin uğurunuz Azərbaycanın daha da güclənməsi və firavanlığı yolunda bir addımdır. İnanıram ki, qadınlarımız hər zaman istər dövlətimizin inkişafında, xalqımıza məxsus dəyərlər sisteminin yaşadılmasında, istərsə də torpaqlarımızın müdafiəsində əhəmiyyətli töhfələrini verəcəkdir.

Üçüncü Bakı Şopinq Festivalının tarixi açıqlanıb

də edə biləcəksiniz. Festival zamanı həm yerli, həm də xarici vətəndaşlar endirimlərdən faydalanmaqdan əlavə "Baku Shopping Festival - Tax-Free" nişanı olan mağazalardan etdikləri hər 100 AZN-dən çox alış-veriş zamanı Əlavə Dəyər Vergisinin (ƏDV) müəyyən qismini geri ala biləcəklər. Həmin məbləği nağd və bank hesabına - karta köçürmə yolu ilə əldə etmək mümkündür. Beləliklə, Bakı Şopinq Festivalı zamanı bəyəndiyiniz malları digər dövrlərdən qat-qat sərfəli qiymətlərlə ala biləcəksiniz.

Xatırladaq ki, ƏDV qaytarılması yalnız "Baku Shopping Festival - Tax-Free" nişanı olan mağazalarda mümkündür. Bütün bunlarla yanaşı, festival zamanı dəyərli hədiyyələrin oynadığı lotereya, həftəsonu əyləncəli oyunlar, moda nümayişləri və digər müxtəlif tədbirlərin təşkili də nəzərdə tutulur.

Bakıda üçüncü dəfə təşkil olunacaq şopinq festivalının tarixi açıqlanıb. Azərbaycan Kongreslər Bürosundan AZƏRTAC-a bildirilib ki, növbəti şopinq festivalı mayın 1-dən 31-dək keçiriləcək. Hər zaman olduğu kimi, yerli əhali və turistlər bu festivalda da iştirak etməklə rəngarəng və əlverişli

fürsətlər qazanacaqlar. Budəfəki festivalda Bakıda yerləşən 800-ə yaxın mağaza iştirak edəcək. Alıcılar bu mağazalardan yüksək keyfiyyətli geyim, elektronika, məişət texnikası, mebel, ətriyyat və kosmetika, eləcə də digər məhsulları yalnız Bakı Şopinq Festivalı günlərində mövcud olan xüsusi kampaniya və endirimlərlə əl-

Məleykə Abbaszadə Mingəçevirdə vətəndaşları qəbul edəcək

Dövlət İmtahan Mərkəzinin (DİM) Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə Mingəçevir şəhərində vətəndaşları qəbul edəcək. DİM-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, qəbulda Mingəçevir və Naftalan şəhərlərinin, Yevlax, Goranboy və Ağdaş rayonlarının sakinləri, eləcə də bu rayonlarda məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkünlər iştirak edə bilirlər.

Qəbul martın 15-də saat 12:00-da Mingəçevir şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində keçiriləcək. Qəbula gəlmək istəyən vətəndaşlar DİM-in internet saytında elektron müraciət formasını doldurmaqla qeydiyyatdan keçməli (<http://eservices.tqdk.gov.az/sedrinqebul/>) və ya mərkəzin müvafiq regional bölmələrinə müraciət etməlidirlər. Bundan əlavə, Mingəçevir, Naftalan, Yevlax, Goranboy və Ağdaşın təhsil şöbələrində martın 7-dən 14-dək (şənbə, bazar və bayram günləri istisna olmaqla) saat 10:00-dan 17:00-dək qəbula yazılmaq istəyənlərin qeydiyyatı aparılacaq.

Bakıda Nizami Gəncəviyə həsr olunan beynəlxalq elmi konfrans keçiriləcək

Altıncı Qlobal Bakı Forumu çərçivəsində martın 14-15-də Azərbaycanın dahi şairi Nizami Gəncəviyə həsr olunan beynəlxalq elmi konfrans təşkil ediləcək. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, "Nizami mədəni irsinin müasir dövrdə interpretasiyası" adlı konfrans Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi və Azərbaycan Müqayisəli Ədəbiyyat Assosiasiyasının birgə əməkdaşlığı ilə təşkil olunacaq. Konfransda 13 ölkədən - ABŞ, Kanada, Braziliya, Hindistan, Misir, Gürcüstan, Türkiyə, Almaniya, İtaliya, Fransa, Böyük Britaniya, İran, Finlandiyadan 20-dən çox alimin, eləcə də 30-dan çox Azərbaycanlı elm adamının, nizamişünasların iştirakı gözlənilir.

Konfrans mövzusunun nəzəri və praktik aspektlərini, Nizamının poeziyasının estetikasını, fəlsəfəsini, ədəbiyyatın və mədəniyyətin "milli mənsubiyyəti", irredentizm, ortağ mədəni keçmiş kimi problemləri əhatə edəcək.

Novruz bayramı bir sıra yeniliklərlə yadda qalacaq

Bakının Fəvvarələr meydanında Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Milli Turizm Təbliğat Bürosu və Bakı Şəhəri Mədəniyyət və Turizm Baş İdarəsi tərəfindən birgə təşkil olunacaq Novruz festivalında regional musiqi və xalq yaradıcılığı kollektivləri ilə yanaşı, tanınmış müğənnilər də iştirak edəcək.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, eyni zamanda bayram günlərində meydana təşkil ediləcək yarmarkaya qatılacaq xarici turistlər və yerli sakinlər ölkəmizin mətbəxinə, sənətkarlıq nümunələrini yaxından tanımaq imkanı qazanacaqlar. Qonaqların bayram əhvalını tam mənasında yaşaya bilmələri üçün meydana fərqli formalarda əyləncəli tədbirlər təşkil olunacaq. Bu səbəbdən də nazirlik bayram günlərində sakinləri və turistləri asudə vaxtlarını Novruz festivalında keçirməyə dəvət edir. Novruz festivalı martın 20-də 11:00-da başlanacaq və martın 25-də 23:00-da bitəcək.

8 mart 2018-ci il

Gözəlliyin və zərifliyin mücəssəməsi

Bu gün 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günüdür. Tarixə nəzər salsaq, görürük ki, qadın hərəkatının tarixi 1857-ci ildə Nyu-York qadınlarının 12 saatlıq iş gününə etirazı ilə başlayıb. 1910-cu ildə alman sosialist qadın Klara Setkin 8 Martın Dünya Qadınlar Günü kimi qeyd edilməsinə nail olub. Dünya ölkələrində olduğu kimi, 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günü Azərbaycanda da geniş qeyd olunur. Azərbaycan qadını bütün dövrlərdə və bütün cəmiyyətlərdə gözəllik örnəyi olub. Bunu hər şeyi öz yaddaşında qoruyub-saxlayan tarixi salnamələr deyir. Ağıllı, cəsur sələflərimiz ən çətin məqamlarda belə ayıq-sayıqlığı, çevikliyi və düzgün qərar qəbul etmək bacarığı ilə hamını heyretləndiriblər. Tariximizin ayrı-ayrı dövrlərində yaşayıb-fəaliyyət göstərmiş qadınlar müdrikliyi və işgüzarlığı ilə keçmişimizə parlaq səhifələr yazıblar. Sözlünün bütövlüyü, ictimai fəallığı, zəhməti, isməti və zəkası ilə.

Ölkənin ictimai-siyasi və mədəni həyatında aparıcı qüvvəyə malik olan Azərbaycan qadını cəmiyyətdə böyük nüfuzla malik olduğunu əməllərilə təsdiqləyib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 8 Mart -Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə Azərbaycan qadınlarına təbrikində bildirilir ki, sivilizasiyaların qovuşduğu özünün misilsiz mədəni-mənəvi sərvətlər xəzinəsini yaratmış xalqımızın bu çoxəsrlik zəngin irsinin yaşadılmasında, milli düşüncəmizin parlaq ifadəçisinə çevrilmiş dilimizin saflığının qorunub-saxlanılmasında analarımızın müstəsna xidmətləri vardır: "Ədəbiyyatımızda daim gözəlliyin və zərifliyin mücəssəməsi, sədaqətin və ülviliyin rəmzi kimi vəsf olunan dərin mənəviyyətli Azərbaycan qadını, həmçinin, güclü iradəsi, vətənpərvərliyi və fədakarlığı ilə seçilərək, yurdun mübarizə salnaməsində silinməz izlər qoymuşdur. Keçmişimizin mürəkkəb sosial-siyasi dəyişikliklərə məruz qaldığı müəyyən dövrlərdə, o, həmişə təmkinlilik nümayiş etdirməklə, cəmiyyətin sarsılmaz mənəvi dayağı olduğunu sübuta yetirmişdir".

Əlbəttə ki, bütün sahələrdə əməyi olan Azərbaycan xanımı dövlətin inkişafında və dövlətçilik ənənələrinin möhkəmlənməsində müstəsna rol malikdir. Azərbaycan qadınları Şərqi ilk demokratik respublikası olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə seçib-seçilmək hüququ qazanaraq, ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında daha yaxından iştirak etməyə başlamışlar. Sürətlə maariflənmə qadınlarımız yüzillərdən bəri formalaşmış milli dəyərlərə sadıq qalmaqla, ana dilimizin, mədəniyyətimizin və mənəviyyətimizin ən etibarlı dayağı olmuşlar.

Cənab Prezidentin təbrik məktubunda qeyd olunduğu kimi, yüzüncü ildönümünü təntənə ilə qeyd etməyə hazırlaşdığımız Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Şərqi əlminde ilk dəfə qadınlara seçmək və seçilmək hüququ verməsi, məhz ictimai-siyasi fikir və mədəniyyət tariximizin görkəmli simalarının cəmiyyətin ahəngdar inkişafında və tələpklü məsələlərin ədalətli həllində qadınların fəaliyyətini layiqincə qiymətləndirmələrinin nəticəsidir: "Ötən müddət ərzində, Azərbaycan xanımları maarifpərvər sələflərinin ənənələrini şərəf və ehtiramla davam etdirmiş, müasirləşmə yolunda çoxsaylı müvəffəqiyyətlər qazanmış və müstəqillik naminə ümumxalq hərəkatının ön sıralarında olmuşlar". Keçmişimizin unudulmaz səhifələrindəki möhkəm iradəyə malik görkəmli qadın şəxsiyyətlərimizin yüksək ləyaqətinin,

ağbırçək analarımızın müdrikliyinin daşıyıcıları kimi müasir Azərbaycan xanımları öz dərin zəkaları və tükənməz daxili potensialları ilə bu gün də xalqa və cəmiyyətə fədakarcasına xidmət edirlər.

Dövlət müstəqilliyimizin bərpasından sonra Azərbaycan qadını milli dövlət quruculuğu prosesinin fəal iştirakçısına çevrildi. Əsası Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan qadın siyasəti nəticəsində Azərbaycan qadını elm və təhsil, səhiyyə və mədəniyyət, eləcə də, digər sahələrdə qazandıdığı uğurları ilə öz nüfuzunu ilbəl artırmağa nail oldu. Vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu istiqamətində qadınlarımızın nailiyyətləri göz önündədir. Ölkəmizdəki sabitlik və demokratik mühit fitri istedadlarını və yaradıcılıq imkanlarını tam gerçəkləşdirməyə imkan verir. Təbii ki, mövcud mühitin formalaşmasında Azərbaycan qadınlarının böyük rolu danılmazdır. Azərbaycan qadını milli məfkurəyə sadıq qalaraq, bu gün də müstəqil Azərbaycanın güclənməsi naminə töhfələr verir. Cəmiyyətimizdə qadınlara göstərilən yüksək ehtiram nəticəsində, onlar müxtəlif istiqamətlərdə bilik və bacarıqlarını gerçəkləşdirə bilmişlər. 1998-ci ildə Azərbaycanda Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi yaradılıb. Azərbaycan həm də Avropa Şurasının qadınlara bağlı bürosunda təmsil olunur, BMT-nin Qadın Məsələləri üzrə Komissiyasının tam hüquqlu üzvüdür. 1995-ci ildə isə, Azərbaycan rəsmi şəkildə qadınlara qarşı münasibətdə ayrıseçikliyin bütün for-

malarının aradan qaldırılması haqqında beynəlxalq konvensiyaya qoşulub. Bu, bir həqiqətdir ki, 2000-ci ilin mart ayının 6-da Ulu Öndər Heydər Əliyevin "Azərbaycan Respublikasında dövlət qadın siyasətinin həyata keçirilməsi haqqında" Fərmanı ölkədə qadın siyasətinin gerçəkləşməsinə xidmət edən məsələlərdəndir. Təqdirəlayiq haldır ki, həmin sənəd 2001-ci ildə bütün dünya dövlətlərinə paylanılıb və bu sahədə ən yaxşı sənəd kimi qəbul olunub.

ZİYALILIĞIN ALI ZİRVƏSİ

Bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycanda qadın, ilk növbədə, ailə ocağının qoruyucusudur. Azərbaycan qadınına milli məniyyətimizdə dərin kök salmış ənənələr məxsusdur ki, bu amil özünü tarix boyu göstərmişdir. Nəciblik, xeyirxahlıq, fədakarlıq, mətinlik, qayğıkeşlik və insanpərvərlik. Bu keyfiyyətlər Azərbaycan qadınına xas xüsusiyyətlərdir. Bəli, zərifliyi və gözəlliyi ilə seçilən Azərbaycan qadını milli dövlət quruculuğu prosesinin fəal iştirakçısına çevrilib, ölkəmizin sosial-iqtisadi, intellektual-mədəni potensialının artırılması üçün dəyərli töhfələr verir. Azərbaycan qadınınin əzəməti bu gün dünya ictimaiyyətinə Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın simasında daha qabarıq təqdim olunur. Müasir dövrümüzdə ziyalılığın ali zirvəsində olan ölkənin Birinci Xanımı, YUNESKO və İSESKO-nun Xoşməramlı Səfiri Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycan üçün gördüyü

işlər ölkəmizin ictimai-siyasi və mədəni həyatında danılmaz amillərdir. Yaşadığımız qloballaşma dövründə, Azərbaycanın dünyaya inteqrasiya etdiyi bir zamanda milli-mənəvi dəyərlərin üzə çıxarılması, Azərbaycanın bir dövlət olaraq, məxsusiliyinin dünyəviləşməsi istiqamətində Mehriban xanım Əliyevanın gördüyü işlər tarixin bu günü üçün deyil, əsrlərin yaddaşında iz buraxacaq hadisələrlə bağlıdır. Belə ki, Mehriban xanım Əliyeva milli-mənəvi dəyərlərin qorunması, mədəniyyətimizin geniş təbliği, elm, təhsil, səhiyyə və idmanın inkişafını təmin edən layihələrin dəstəklənməsi, uşaq və gənclərin sağlam, milli-mənəvi dəyərlərə sadıq, hertərəfli biliklərə malik vətəndaş kimi yetişməsi və Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun artmasına yönələn tədbirləri həyata keçirməklə böyük layihələrin müəllifinə çevrilib.

Milli Məclisin deputatı olduğu zaman məsafəsində Mehriban xanım Əliyevanın imzası ilə Milli Məclisə təqdim edilmiş amnistiya təşəbbüsləri də cəmiyyətimizdə geniş rezonans doğurmuş və Mehriban xanımın humanizm prinsiplərinə sadıqlığını təsdiq etmiş oldu. Onun təşəbbüsü ilə hazırlanmış Amnistiya Aktları 2007, 2009, 2013 və 2016-cı illərdə Milli Məclis tərəfindən qəbul olunmuş, nəticədə, ümumilikdə, 30 mindən çox məhkum müxtəlif növ cəzalardan azad edilmişdir. "Hər bir cəmiyyətdə mərhəmət, insanpərvərlik, qayğı kimi hisslər əsas yer tutmalıdır. O cəmiyyətdə ki, həm dövlət qurumları, həm vətəndaş cəmiyyəti, məhz bu prinsiplər əsasında həm öz həyatını, həm öz fəaliyyətini qurur, o cəmiyyət inkişaf etmiş, uğurlu cəmiyyətdir", - deyir Mehriban xanım Əliyeva.

Yaradıcı düşüncə geniş layihələrin gerçəkləşməsi Qərb və Şərqi sivilizasiyalarının kəsişməsində yerləşən Qədim Azərbaycanın mədəniyyətinə, milli dəyərlərinə yanaşmada yetişən nəsilə mövcud dəyərlərə məhəbbət yaradır. Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycan qadını obrazını artıq dünyada yarada bilib. Dünyanın ən nüfuzlu mükafatlarının daşıyıcısı olan Mehriban xanım Əliyeva gördüyü şərəfli işlərin müqabilində bu nüfuzla malikdir.

PREZİDENTİN SƏRƏNCAMI İLƏ TƏLTİF OLUNAN BİR QRUP QADIN İKİQAT BAYRAM SEVİNCİNİ YAŞADI

Bu gün Azərbaycan qadını öz əməli fəaliyyəti, dəyərləri ilə yüksəkdə dayanır və bu dəyərləri müqabilində alınacaq, fəxrli 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günü qeyd edir. Hər zaman dövlətin diqqəti ilə əhatə olunan Azərbaycan qadını 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günü ərəfəsində də bu qayğıyı bir daha üzərində hiss etmiş oldu. Ölkə başçısının Sərəncamı ilə 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə Azərbaycanın ictimai-mədəni həyatında səmərəli fəaliyyətlərinə görə, bir qrup qadın fəxri adlara layiq görüldü. "Tərəqqi", "Əməkdar müəllim", "Əməkdar mədəniyyət işçisi", "Əməkdar həkim" kimi fəxri adına layiq görülmüş qadınlar, göründüyü kimi, müxtəlif sahələrdə çalışır, öz peşələri ilə xalqa xidmət edirlər. Bu, dövlətin xanımına verdiyi qiymətin daha bir bariz nümunəsidir. Bu diqqəti üzərində görün Azərbaycan qadını öz işinin - peşəsinin məsuliyyətini daha çox dərk edəcəkdir.

Həç şübhəsiz, Azərbaycan qadınları ölkəmizin inkişafı, global dünyada mədəni-mənəvi zənginliklərimizin yaşadılması, gənc nəslin milli məfkurə və dövlətçilik ideallarına sdaqət ruhunda tərbiyəsi üçün bundan sonra da fəallıq nümayiş etdirməkdir. Bayramınız mübarək olsun, ƏZİZ QADINLARI!

Zərdabda Beynəlxalq Qadınlar Günü qeyd olundu

dövlət-qadın siyasəti bu gün də uğurla davam etdirilir. Qeyd edilib ki, Zərdab əhalisinin 50 faizini qadınlar təşkil edir. Onlardan 20 faizdən çoxu işləyir. Elm, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə sahəsində və dövlət qulluğunda çalışan bir qrup qadın dövlət səviyyəsində fəxri ad və medallara layiq görüldü. Toplantıda müxtəlif sahələrdə çalışan qadınlar çıxış edərək, diqqət və qayğıya görə ölkə başçısına minnətdarlıq ediblər. Sonda bir qrup fəal qadınlara rayon icra hakimiyyətinin fəxri fərmanları, partiya sıralarına yeni qoşulan gənclərə üzvlük vəsiqələri verilməklə, qiymətli hədiyyələr təqdim olunub.

N.BAYRAMOVA

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

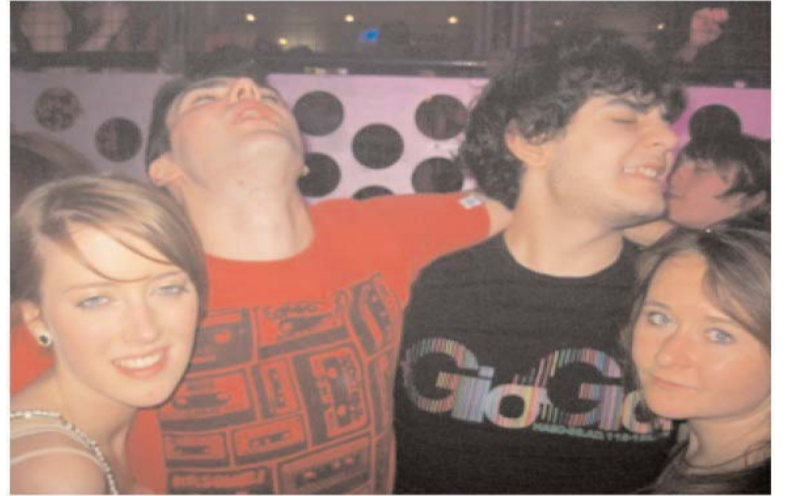
Əli Kərimlinin oğlunun biədəb görüntüləri yayıldı

Fotolarda iki kişinin bədən hərəkətlərinin ekstazında sevişmə piruetləri aydın sezilir

- Özünüzü təqdim edin, zəhmət olmasa! - nəzakətlə, amma kifayət qədər soyuq tərzdə cavab verdim.

- Necə yeni?! Siz məni yaddan çıxarmısınız?! - zəng edən incik səslə deyir. - Yada salın, ötən il sizdə "Bu gün biz səninlə kefdəyik!" başlıqlı məqalə dərc edilmişdi. Siz hələ orada ehtiyatla mənim də adımları çəkmişdiniz - İngiltərənin ən bahalı universitetlərindən birinin tələbəsi və piterli oliqarx Viktor Filimonovun oğlu. Mən buna görə sizdən incimışdim, çünki bəzəmdə "donosçu" imici yaranırdı...

Dağıdıcı müxalifətin pozuculuğa və təxribatlara hesablanan siyasəti, bir daha onu deməyə əsas verir ki, onlar xalqa və dövlətə düşmən kəsiliblər. Yəni öz məkrli palanlarını və eləcə də, xarici qüvvələrin pozuculuğa yönələn sifarişlərini yerinə yetirmək üçün şeytanla belə əməkdaşlıq münasibətləri qurmaqdan çəkinməzlər. Nədi-nədi qarşılığında pul alacaqlar. Məhz aldıkları çirkli pullar hesabına özlərinə mal-mülk alır, uşaqları xarici ölkələrin nüfuzlu alı məktəblərində oxuyurlar. AXCP sədri Əli Kərimlinin oğlu Türkel Kərimlinin isə lap əndazələri keçdiyini demək olar. Bununla da əxlaqdan, məənəviyyatdan danışan Ə.Kərimlinin oğluna, az da olsa, əxlaq dərəsi keçə bilmədiyini məlum olur. Əli Kərimlinin oğlu T.Kərimlinin biədəb görüntüləri yayılıb.

- Həə, xatırladım! Amma bu, nə pornoşkillərdir bizə göndərmisiniz? - mən kifayət qədər kəskin tonda onu qınayıram.

- Necə?! - Filimonov özünü itirmiş halda sual edir. - Siz həmin fotolarda yer alanların heç birini tanımadınız?!. Axı orada Azərbaycan inqilabi-demokratiyasının atasının, Rusiyanın Navalnısı tipində birinin oğlu Türkel Kərimlidir...

Aman Allah! Bu heç bizim ağılımıza da gəlməzdi. Bu ki, doğrudan da, Türkeldir! Xalq cəbhəsinin əvəzəlməz və elə o qədər də içi-boş lideri Əli Kərimlinin oğlu. Həmin Kərimlinin ki, Bakı küçələrinin tinlərində milli səfalet və öz xalqının hüquqlarının tapdalanması barədə teatr şouları təşkil edir...

- Sizdə bu nədir belə, müsəlman ölkəsində, doğrudan da, kişilərin kişilərlə yatmasını və eynicinsli nikahları leqallaşdırmağa hazırlayırlar? - Londondan gələn səs deyir.

Mən az qala boğuluram.

- Belə görünür ki, - abonent davam edir, - Türkel pulları bu cür səpələyib seks-orgiyalar təşkil edirsə, sizin xalq yağ-bal içində üzür və təkə bu xırdaçılıq çatmır...

- Bunu sizə kim deyə bilər?! - qəzəbimi gizlədə bilməyib, onun sözünü kəsirəm.

- Kim-kim?! - Filimonov da hiddətlənib, sözümü kəsir. - Burada,

dumanlı Albionda sizin həmyerliniz belə banlayır. Yəqin ki, atasının icazəsi ilə...

Tarix bu aşağılayıcı qalmaqalı da xatırlayır

Bəli, əziz oxucu, bütün bunlar gülməli görünə bilərdi, əgər oraqla bir namünasib yerdən vurmasaydı. Buna inanmamaq isə, bundan sonra bir az çətindir. Axı hələ bir il əvvəl, elə həmin Filimonovun faktlarına görə, bizdə həmin o heç kimin təkzib etmədiyini məqalə dərc olunmuşdu.

"...ABŞ-dan olan rəfiqəmin hesabına, - rusiyalı tələbə bizə İngiltərədən məlumat verirdi, - daha dəqiq desəm, onun qızını görməyə gəlmiş imkanlı atasının hesabına Londonda ekzotik içkilərin və nadir qidalardan verildiyi bu məşhur barda oldum. İngilislər bura Amerikan barı (The American bar) deyir. Burada tualetdə - yalan demirəm - xüsusi adam sizin arxanızı da yuyur. Ümumiyyətlə, inanılmaz dərəcədə servis var. Amerikalı sinif yoldaşım olmasaydı, çətin ki, bura düşə biləydim. Atam simic deyil, amma bu məşhur barın yerləşdiyi "Savoy" barına məni heç vaxt aparmazdı. O, gözə kül üfürməyi xoşlayanlardan deyil. Ola bilsin, ona görə ki, pul göydən tökülmür... Uşaqlar, buna görə də, həmin ax-

şam yaddaşımda qeyri-adi yeyib-içməklə və fantastik qiymətlərlə deyil, sizin həmyerlinizin və amerikalı rəfiqəmlə mənim kurs yoldaşım Türkel Kərimlinin səhnəsi ilə qaldı..."

Azərbaycanın milli odlu-alovlu inqilabçısı Əli Kərimlinin oğulçığının ingilislərə nümayiş etdirdiyi o səhnəni yenidən qələmə almaq fikrində deyilik. Heç o biri səhnəni də yenidən gözler önündə canlandırmayacağıq - hələ 2016-cı ilin sentyabrında ABŞ Konqresinin Tom Lantos adına İnsan Haqları Komissiyasındakı dinləmələrdə azərbaycanlı Kərimli "DQR"-in separatçı rejiminin təmsilçisi Bako Saakyanla eyni cəbhədən çıxış edirdi. Tarix bu aşağılayıcı qalmaqalı da xatırlayır. Ata Kərimli o vaxt bu anlaşılmazlığı təsadüfə izah etməyə çalışmışdı, guya oğul Kərimli bilmirmiş ki, dinləmələrə separatçı da qatılacaq. Filimonov amerikalının bir sözünü də unutmayıb ki, Kərimli Bakıdakı neft sənayeçilərindən birinin deyil, Azərbaycanın məşhur siyasi xadiminin oğludur və guya ki, insanlar həmin o siyasi xadimi ilahiləşdiriblər, siyasi hakimiyyət isə ondan qorxur.

- Bu pulların haradan gəlməsi məlum oldu, - az qala Nekrasovsa-yağı tərzdə, funt-sterlinq əskinalarını sağa-sola xərcləyən ipə-sapa yatmayan tələbəyə baxaraq, amerikalı bildirir. - Bu oğlan bizim qrantları səpələyir... Amerikalı və britaniyalı vergi ödəyicilərinin dilənçi paylarını xərcləyir.

Yalnız həmin əskinaların hesabına Əli Kərimli oğlunu İngiltərənin elit və çox bahalı universitetinə yollaya bilərdi. Və elə yəqin onlar vasitəsilə də indi "Dumanlı Albion"-da öz həmvətənlərinə və həmfikirələrinə bu qədər çatışmayan eynicinsli nikahlara və ibnəliyə loyallıq ideyasını aşılayır. İndi ingilis dumanlarında bu ideya Saatlı xoruzunun şaqraq səsi kimi səslənir. Hər halda, bizim kseroksdan sürünüb çıxmış şəkillər bu barədə istənilən sözdən daha aydın danışirlar.

i.ƏLİYEV

Redaksiyanın "kseroksdan" sürüşüb çıxan bu fotosəkillər bizi xeyli təəccübləndirdi. Başqa cür necə ola bilər axı!.. Fotolarda iki kişinin bədən hərəkətlərinin ekstazında sevişmə piruetləri aydın sezilir. Onlardan nisbətən abırılıqlarını sizlərə təqdim etməyi özümü zəhmət hesablamırdım. Dığərələrini isə, bizi bağışlayın, heç cür yaya bilmərik. Bunlar porno-seçmələr olardı. İkrax doğuran açıq-saçıq qalereya, Sodom və Homorranun (Bibliyada yazıldığına görə, bu şəhərləri sakinlərinin saysız-hesabsız günahlarına, əxlaqsızlığa yuvarlanmalarına görə Allah yer üzündən silib) pozğun sakinlərinin ehtiraslı sevişmə səhnələrini xatırladan görüntülər...

Etiraf etmək lazımdır ki, redaksiyamızın poçtuna göndərilmiş və ikrah doğuran bu fotokolleksiya bizi heç olmamış kimi hiddətləndirdi. Əvvəlcə düşündük ki, hansısa anonim-xuliqan yaramazlıq edərək, bu fotoları göndərmişdir. Lakin illüstrasiyaların altında imza dayanırdı: Göndərən: London, Karnabi street. Viktor Filimonov. Fikirleşdik ki, bu Filimonov deyilən kimdise, ünvanı səhv salıb. Hərçənd düzünü desək, fəmiyyə bizi tanımaq gəlirdi. Lakin yaddaşıma qurdlamadan bu soyad bizi heç nə demirdi. Və birdən... telefona xaricdən zəng gəlir. Mobil telefonla deyil, adi stasionar telefonla.

- Salam! Mən Londondanam. Aldınız? - dəstəkdən səs gəldi. - Bizim fotoları aldınız?! - çoxmənalı ani sükutdan sonra zəng edən sualı dəqiqləşdirdi.

Mən Londondanam. Aldınız?

8 mart 2018-ci il

DGK Qadınlar Günü münasibətilə tədbir keçirib

Martin 7-də Dövlət Gömrük Komitəsində 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə tədbir keçirilib. SİA-nın məlumatına görə, gömrükcü qadınları təbrik edən Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri, gömrük xidməti general-polkovniki Aydın Əliyev Azərbaycanda qadınlara hər zaman xüsusi münasibətin olduğunu vurğulayıb. Qeyd edilib ki, Azərbaycan qadınının bütün dövrlərdə gözəl örnəkləri olub. Tariximizdə qadınlar müdrikliyi, işgüzarlığı, qəhrəmanlığı ilə parlaq səhifələr yazıblar. Hələ 100 il öncə Şərqi aləmdə ilk dəfə seçmək və seçilmək hüququnu əldə etməsi, elm, mədəniyyət və digər sahələrdə qazandığı uğurlar Azərbaycan qadınının mədəni və intellektual potensialından xəbər verir.

artırır.

Azərbaycan qadınının bu gün ölkəmizi beynəlxalq müstəvidə layiqincə təmsil etdiyini bildiren Aydın Əliyev vurğulayıb ki, bunu Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın fəaliyyətində görməkdəyik: "Mehriban xanım Əliyeva bütün dünyaya sübut edir ki, Azərbaycan qadını gözəl ana olmaqla bərabər, həm də fəal ictimai xadim ola bilər. Bu gün əbəs yerə deyil ki, respublikamızın bir çox sahələrində çalışanların böyük bir hissəsini qadınlar təşkil edir", - deyərək DGK sədri söyləyib. Aydın Əliyev onu da qeyd edib ki, müstəqil Azərbaycan dövləti ölkə həyatının bütün sahələrində uğurlu fəaliyyət göstərən, cəmiyyət quruculuğuna öz dəyəri töhfələrini verən qadınlarımızın əməyini yüksək qiymətləndirir. İqtisadi təhlükəsizliyin keşiyində ayıq-sayıq dayanan gömrükcü qadınların fəaliyyətindən də bəhs edən DGK sədri onlara ailə səadəti, fəaliyyətlərində daha böyük uğurlar arzulayıb. Mərasimin sonunda gömrükcü qadınlara bayram hədiyyəsi, gül-çiçək dəstələri təqdim olunub.

Ruqiyyə Nəcəfzadə

Müstəqillik illərində Azərbaycan qadınının milli-yaradıcı potensialına, şərəfli keçmişinə, mənəvi dəyərlərinə, vətənpərvərlik keyfiyyətinə və əzminə arxalanaraq böyük inkişaf yolu keçdiyini deyən Komitə sədri Aydın Əliyev onu da əlavə edib ki, bu gün Azərbaycan qadını cəmiyyətin aparıcı qüvvəsidir. Diqqətə çatdırılıb ki, ölkəmizdə dövlət qadın siyasətinin əsası Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Ulu Öndər ölkə həyatının bütün sahələrində qadınlara xüsusi yer ayırdı, onların hər tərəfli fəaliyyətinə geniş meydan verdi. Bu gün həmin siyasətin Prezident İlham Əliyev tərəfindən qətiyyətlə davam etdirilməsi isə Azərbaycan qadınlarının məsuliyyətini daha da

Ermənistanın İrana da qarşı ərazi iddiaları var

Ermənistanın qonşu dövlətlərə qarşı ərazi iddiaları irəli sürməsi artıq əndazəsini aşılıb. Sovet İttifaqı dağıldıqdan sonra Ermənistan Azərbaycanla yanaşı, Türkiyə, Gürcüstan və İrana qarşı da ərazi iddiaları irəli sürmüşdü. Dünyada siyasi mənzərə dəyişdikcə Ermənistan da öz məkrli siyasətində dəyişiklik edir. Qonşularına qarşı irəli sürülən ərazi iddiaları bəzən qabardılır, bəzən isə arxa plana keçirilir. Martin əvvəllərində İrannın Neft Na-

naşı, İrannın ərazisinin yarısından çoxu, Urmiya gölü və ətraf ərazilər də daxil olmaqla Ermənistanı aid edilir. Qədim tarixdə İrannın böyük ərazilərdə imperiya qurması məlumdur. Lakin "böyük Ermənistan"ın mövcudluğu tarixçilərə məlum deyil. Erməni mətbuatı açıq şəkildə rəsmi Yerevanın İrana qarşı ərazi iddiası olmasını faktını ortaya qoyur. Lakin Ermənistan bu iddianı özbaşına irəli sürmür. Regionda böyük qüvvələrin sifarişini yerinə yetirərək müstəqil xarici siyasət apara bilməyən Ermənistan bilir ki, İran sərhədləri tam bağlasa ölkədə aclıq başlayacaq. İrannın gücü qarşısında Ermənistanın acizliyini isə sübut etməyə ehtiyac yoxdur. Lakin Ermənistanın düşdüyü iqtisadi mənəvə onu ehtiyatlı davranmağa məcbur edir. İmkan yaranan kimi erməni siyasətçilər İrana qarşı ərazi iddialarını açıq şəkildə irəli sürəcək və kömək üçün arxaladıqlarına, daha doğrusu, onları buna sövq edənlərə müraciət edəcəklər.

Bəzi siyasi dairələr regionda Ermənistanı ona görə qoruyur ki, lazım gələndə onun vasitəsilə digər dövlətlərə təsir göstərərək siyasətlərində dəyişikliyə nail ola bilsinlər. Ermənistan mətbuatında İrana qarşı ərazi iddialarının irəli sürülməsi haqqında indiyədək çoxlu material dərc olunub.

(AZƏRTAC)

Təhmasib Novruzov

QƏRBİN ZATIQRİQLAR SEVGİSİ

Oturub-durub fikirləşirsən, əcəba, bu Qərb dünyasının Yaxın və Orta Şərqi bu qədər at oynatmaqda marağı nədir? Pərdə önündə deyilənlər bəllidir. Demokratiya, insan hüquqları, söz azadlığı və sairə kimi məfhumlar artıq hamıya məlumdur. Yəni Qərb dünyası deyir ki, biz dünyanın hər yerində insanların hüquq və azadlıqlarının qorunmasını və demokratiyanın inkişafını istəyirik.

Çox gözəl, onlar deyir, biz də eşidirik. Amma inanmaq olmur axı! Papağımızı qoyub qabağımıza, baş verənləri və baş verənlərdə Qərbin sivri uclu barmağını görür, fikirləşir və anlayırıq ki, yox, dadaş, Qərbin marağı heç də bu şüarlarda səsləndirdikləri deyil. Atalar demiş, torbada pişik var. Okeanın o tayından idarə olunan Qərb maraqları tamamilən başqa maraqlardır. O da ibarətdir, ilk növbədə, ondan ki, dünyanın yeraltı sərvətlərinin yarından çoxuna malik olan Yaxın və Orta Şərqi ölkələrini təsir altına salıb, bu sərvətləri talan etsin! İkinci bir maraq da var ki, Yaxın və Orta Şərqi ölkələrinin hamısı (təkcə İsrail istisna olmaqla) müsəlman ölkələridir və bu ölkələrdə insan artımı Qərb ölkələrindən qat-qat çoxdur. Deməli, müsəlmanların artımından da narahatdırlar və bunun qarşısını almaq üçün ən asan üsul bu ölkələrdə münaqişə ocaqları yaratmaq, müsəlmanları bir-birinə qırdırmaqdan ibarətdir. Dünya əhalisinin dördü birindən çoxunu təşkil edən müsəlmanların BMT TŞ-də təmsilçisinin olmaması da, düşünürəm ki, bu siyasətin tərkib hissəsidir. Ən nəhayət, başda ABŞ olmaqla, Qərb dövlətləri dünyaya ağılıq iddiasındadır. Yeri gəlmişkən, elə bu günlərdə Pentaqon rəsmisinin verdiyi bəyanat da bunu təsdiq edir. İnsan haqlarını bayraq edən bu ölkə, sən demə, artıq dünyanın istənilən nöqtəsinə kosmosdan zərbələr endirməyə hazırlaşır. Bəh, bəh, bəh! Bu da bəşər övladlarının hüquqlarının ən mühəmməl, amerikasayağı "müdafiəsi"! Vaxtilə ulduz müharibəsindən çox danışılırdı. Sonra dünya yığışib, guya razılıq əldə elədi ki, buna yol verilməsin, çünki bu, dünyanın məhvi demək olar. Amma deyəsən, Qərb üçün dünyanın məhvi problem deyil. Yəqin Amerika özü və müttəfiqləri üçün Marsda yer salıb. Dünyanı dağıdıb, uçacaqlar Marsa və orda rahatca həyatlarına davam edəcəklər. Nəse, qayıdaq əsas mətləbə. Bəli, Qərb ölkələri Yaxın Şərqi təsir güclərini artırmaq savaşıdadırlar. Afrika qitəsində Liviyadan, Misirdən başlamış Asiyada Əfqanıstana və Pakistana qədər bir ölkənin adını çəkə bilirik ki, orda Qərbdən idarə olunan və silahlandırılan, bu ərazidəki dövlətlərə qarşı çevrilən müxtəlif adlarda qeyri-rəsmi qruplaşmalar olmasın? Bu baxımdan, Qərb dövlətləri tək bir ölkəyə - Azərbaycana müdaxilə edə bilmir. O da bu ölkənin apardığı xarici siyasətlə yanaşı, həm də ölkə daxilindəki güc qurumlarının fədakarlığının nəticəsidir. Amma görünən odur ki, Qərb bununla barışmaq niyyətində deyil və nəyin bahasına olursa-olsun, Azərbaycanı da qarışdırmaq, burda da bir terror qurumu formalaşdırmaq, siyasi terminlə desək, "5-ci kolon" yaratmaq fikrindədir. Belə olmasa, Azərbaycandakı qohumları tərəfindən kişiliyə yaraşmayan hərəkətlərinə görə qovulub ölkədən çıxarılan, yaxud uzun müddət vəzifə kürsüsündə oturub da, əməllərinə görə bu kürsüdən salınan zatiqırıqları tovlayıb, puldan-paradan verib, qızıdırıb bu ölkənin siyasətlərinə böhtan, şəh, bəzən hətta təhqir kampaniyası aparmaz. Nə xoş ki, millətimiz artıq gözü tökülən qonşularımızdan dərslə ala bilib və bu kimi iyrenc oyunların əsrinə çevrilsə, Azərbaycanın da bu girdaba sürüklənməsinə imkan verəsi durumda deyil. Qoy itlər hümməyində olsun, bizim karvanımız yolundan sarpası deyil. Qərb də, onların çaldıqları havaya oynayanlar da bunu nə qədər tez anlasalar, zərərli də o qədər az olar. Ən azı, bu millət 30 ildir dövlət səviyyəsində açıq terrorla məşğul olan erməniyə bəsləyən, onun terrorlarına, törətdiyi faciələrə göz yumub da, yardımlarını əsirgəməyən Qərbi artıq olduğu kimi tanıyır, təkcə dediyimiz zatiqırıqlardan başqa. Neyləyək, Qərb müsəlman olub da pul-para naminə hər şeylərini satmağa hazır olan zatiqırıqları sevir. Sevgi də ki, azadlıq, qoy sevsinlər...

8 mart 2018-ci il

SİYASİ RAKURS

AXCP-"Milli Şura"- "REAL" qarşdurmasına start verildi

Miting problemi düşərgəni bir-birinə qatdı

AXCP-"Milli Şura" cütlüyünün mitingləri ətrafında qalmaqallar get-gedə böyüməkdədir. Belə ki, "REAL" hərəkatının mitinglə bağlı rədd cavabı verilməz Əli Kərimlinin sosial şəbəkədə yerləşdirdiyi trolları açıq təhqirlərə və söyüşlərə start verərək, "realçılar" ən ağır şəkildə təhqir edirlər. Çünki bu, onların, daha dəqiq desək, Ə.Kərimlinin ən axırıncı vasitələridir ki, ona dəstək göstərməyənlərdən, məhz bu yolla qisas alır.

"Milli Şura"nın dirijoru Əli Kərimli fikrinə gələn hər cür ittihamlarını öz trolları vasitəsi ilə "realçıların" üzərinə yağdırır

Başqa tərəfdən, "cəbhəçi" trolları "REAL"ın səlahiyyətlilərinə ittihamlar yağdıraraq, iddia edirlər ki, onlar mitinqə qatılmamaq qərarları ilə hərəkatın sədri İlqar Məmmədovun həbsdən azad olunmasını istəyirlər. Yəni dolayısı ilə AXCP sədri Ə.Kərimli bununla eyham vurur ki, onun özü heç də İ.Məmmədovun azadlığa çıxmasında maraqlı deyil. Çünki bir müddət əvvəl, yenə də sosial şəbəkədə aparılan sorğu nəticəsində, İ.Məmmədov səs çoxluğu ilə onu üstələmişdi. Bu baxımdan, Ə.Kərimliyə görə, əgər İ.Məmmədov həbsdən çıxarsa, onu çox qısa zamanda siyasi cəhətdən məhv edəcək.

"Milli Şura"nın aksiya cəhdinə "REAL"ın imtina etməsi heç də bu məsələlərlə bağlı deyil. Burada əsas məsələ "Milli Şura"nın xarici dairələr tərəfindən idarə olunmasıdır ki, bunu da bir neçə ay öncə hərəkatın icraçı katibi Natiq Cəfəri öz müsahibəsində demişdi. Lakin hazırda mövcud olanlar nə bu, nə də digər baxımdan, "Milli Şura"nın maraqlarına cavab vermirlər və bu qurumun dirijoru Ə.Kərimli fikrinə gələn hər cür ittihamlarını öz trolları vasitəsi ilə "realçıların" üzərinə yağdırır. Özü də söyüş və həqarətlərlə...

Natiq Cəfəri: "Bu, pambıq yığıcı deyil..."

Yeri gəlmişkən, N.Cəfəri "Milli Şura"nın aksiyalarına qatılmamaqla bağlı qərarın hərəkatın idarə heyətinin iclasında aparılan müzakirələrdən sonra qəbul olduğunu deyib. Mətbuata açıqlamasında "qərar İlqar Məmmədovla razılaşdırılıb"-deyən N.Cəfəri digər tərəfin təmsilçisi qismində qarşı tərəfi günahlandıraraq, bildirib ki, onlardan mitinqdə, sadəcə, iştirak etmələri üçün müraciət olunub. Yəni mitinqin təşkili, birgə müzakirələrin aparılması və s. məsələlərlə bağlı heç bir dəvət və təşəbbüs olmayıb. Bu isə, "REAL" hərəkatı üçün, nə

cə dəyərlər, aşağılanmaq, saymazlıq kimi qiymətləndirilib. Bu səbəbdən, hərəkatın icraçı katibi bildirib: "Çox təəssüf ki, biz mitinqə yalnız dəvət aldığımızı. Sanki qərar verilməmişdi, sadəcə, iştirakımız barədə müraciət oldu. Bizim hərəkat olaraq, əvvəlcədən müəyyən edilmədən belə tədbirlərdə iştirakımız heç zaman olmayıb".

"REAL" rəsmisi bu cür mitinglərin heç bir səmərə verməyəcəyini də proqnoz edib və bunu belə əsaslandıraraq ki, hətta "Milli Şura"nın rəhbərliyi belə, ciddi nəticə əldə edə bilməyəcəklərini indidən bilir. O, hesab edir ki, Ə.Kərimli, C.Həsənli və s. şəxslər, sadəcə, öz siyasi dividendləri naminə insanlardan sui-istifadə edir, onlara yalan danışaraq, elektorat bolluğu görüntüsü yaratmağa çalışırlar. Beləliklə, "hətta mitinqin təşkilatçılarının özlərində belə ciddi nəticələr əldə olunacağı haqda ümid yoxdur"-deyə qeyd edən N.Cəfəriyə görə, insanları nəticəsi olmayan prosesə cəlb etmək doğru yanaşma deyil: "İndiki halda cəmiyyətdə belə bir sosial sifarişin olduğunu da müşahidə etmirik".

Hərəkat səlahiyyətli sosial şəbəkədə edilən hücumlara və "realçıların" sayının az olması iddialarına cavab olaraq qarşı tərəfə sual ünvanlayıb: "REAL"ın tərəfdarlarının sayının az olması barədə deyilənlərə gəlirdikdə isə, sayımız azdırsa, niyə dəvət edirdilər? Digər tərəfdən, bizim mitinqdə iştirak qərarımız olsaydı belə, normativ götürmək fikrimiz yox idi. Bu, pambıq yığıcı deyil..."

"REAL" rəsmisi: "Bu gün bizi təhqir edənlər bir müddət sonra bir-birilərinə təhqir edəcəklər"

Təhqir olunmaları ilə bağlı məsələyə də aydınlıq gətirən "REAL" rəsmisi xatırladı ki, əgər bu gün əsas olaraq, AXCP-dən ibarət olan "Milli Şura" və oradakı söyüş qrupları təhqir yolu ilə siyasət aparmağa davam edəcəklərsə, axırda özləri də bir-birilərinə təhqir etməyə başlayacaqlar. "Sizi inandırırıq ki, bu gün bizi təhqir edənlər bir müddət sonra bir-birilərinə təhqir edəcəklər" deyən N.Cəfəri qarşı tərəfə cavab olaraq deyib.

Baş verənlərin təhlilini apararkən, qarşılıqlı ittihamların çərçivədən çıxıb, kəskin qarşıdurmalara çevrilməsi reallığı daha çox nəzərə çarpmağa başlayır. Yaxın vaxtlarda, hətta seçkilərə qatılmayan müxalif qrupların bir-birləri ilə didişmələrinin şahidi olaraq, bu ətrafda önə sürülən proqnozların nə qədər dəqiq verildiyini görə bilirik. Artıq ilkin addım atılıb və AXCP-"Milli Şura" cütlüyünün "REAL"çılarla münasibətləri ilkin mərhələ hesab oluna bilər. Hər halda, mitinqə könülsüz qatıldığı açıq-aydın görünən Müsavat partiyasının da çox qısa zamanda bu qazanın içində qaynayaq, məhvə doğru sürükləndiyini görə bilirik.

Rövşən RƏSULOVA

İsa Qəmbər Türkiyədən qayıtmaya bilər

"Hacəttəpə" klinikasının həkiminin dediyinə görə, Müsavat başqanının sağlamlıq durumu son dərəcə kritikdir

Fəaliyyətlərini qərərli xarici dairələrin dağıdıcı maraqlarının təmin olunması missiyası üzərində quran Müsavat və AXCP kimi partiyalar ölkəmizdə təkmil struktur elementlərinə malik olan və möhkəm əsaslara söykənən siyasi sistemin sabitliyini sarsıtmaq üçün ən çirkin vasitə və üsullardan çəkinmirlər. Əli Kərimli, İsa Qəmbər və Arif Hacı "SOROS", "Fredeem Hous" və bu kimi təşkilatlardan və fondlardan maliyyə yardımı almaq üçün gah populist bəyanatlarla çıxış edir, gah da küçə yürüşləri və mitinq çağırışları ilə çıxış edirlər. Martın 10-na planlaşdırılan mitinq də növbəti sifarişlərin yerinə yetirilməsinə hesablanan mitinglərdəndir. Ancaq reallıq ondan ibarətdir ki, bu mitinq də əvvəlki rüsvayçılıqla nəticələnən aksiyalar kimi, təşkilatçılara başısağılıq gətirəcək. Görünür, mitinqin baş tutmayacağını anlayan "Milli Şura"nın sədri Cəmil Həsənli aradan çıxıb. Yəni Fransada tədbirə dəvət olunduğunu əsas gətirərək, mitinqdə iştirakdan boyun qaçırır. Bununla yanaşı, Müsavatın keçmiş başkanı "Strateji-Milli Düşüncə Mərkəzi"nin sədri İsa Qəmbər də 10 mart mitinqinə qatılmayacaq.

İsa Qəmbərin vəziyyəti ağırdır

Birincidən fərqli olaraq, ikincinin vəziyyəti daha "ruscadır" desək, səhv etmərik.

Yəni Müsavatın keçmiş başqanının sağlamlıq durumunda müalicəsi qeyri-mümkün olan problemlər mövcuddur. Bunu daim dağıdıcı müxalifətin informasiya dəstəyi rolunda çıxış edən "Amerikanın səsi" radiosuna da təsdiq edib. Məsələni dəqiqləşdirmək üçün İsa Qəmbərin müalicə olunduğu "Hacəttəpə" klinikası ilə telefon əlaqəsi saxladıq. Özünü xəstəxananın həkimi kimi təqdim edən Metin Yavuz adlı şəxs yayılan məlumatı təsdiq edərək, İ.Qəmbərin sağlamlıq durumunda ciddi problemlərin olduğunu bildirdi. Qeyd etdi ki, xəstə nevrologiya bölümündə "pnevmoniya nəticəsində, yoluxdurucu bir infeksiyadan" müalicə olunur. Həkim əlavə etdi ki, "Xəstədə tənəffüs sıxıntısı, nəfəs darlığı oldu. Pnevmoniyası ağırlaşmasın deyərək, reanimasiyaya alındı. Amma reanimasiyada elə bir sıxıntı yaşamadığımız üçün təkrar palataya qayıtdıq. İ.Qəmbərin başının sağ yarımkürəsində şiş və ürəyinin qapaqlarında daralma da aşkarlanıb. Onun sağlamlıq durumunda yaranan problemlərin aradan qaldırılması çətin görünür. Yaxınlarına da bu barədə məlumat verilib. Hazırda İsa bəyin yaxınları məsləhətləşmələr aparırlar. Ola bilsin ki, İsa bəy klinikadan çıxarılsın".

Bir sözlə, İ.Qəmbərin ayağa durub, ən azı, yenidən siyasətlə məşğul ola biləcəyi inandırıcı deyil. Baxmayaraq ki, Müsavat funksionerləri, xüsusilə də, başqan Arif Hacı sosial şəbəkələrdə "İsa bəydən "yola davam" mesajı" kimi anormal statuslar paylaşır. Sual yaranır: yol İsa bəyi hansı istiqamətə aparacaq?..

Müsavat 10 mart mitinqinə qatılmaya bilər

"Hacəttəpə" klinikasının həkiminin sözlərinə və yayılan məlumatlara istinadən de-

mək olar ki, İ.Qəmbər bu gen işıqlı dünyada son günlərini yayşayır. Müsavat başqanı Arif Hacılinın, eləcə də, Müsavatın icra aparatının rəhbəri Gülağa Aslanlinın ziddiyyətli fikirləri də ehtimalların əsas olduğunu göstərir. Bu baxımdan, Müsavat planlaşdırılan 10 mart mitinqinə qatılmaya bilər. Çünki İ.Qəmbərin cənazəsinin qarşılınması və dəfn-kəfən olunması Müsavat rəhbərliyinin başını qarışdıracaq. Onlar son dəfə İ.Qəmbər qarşısında öz mənəvi borclarını yerinə yetirmək üçün canfəşanlıq göstərəcəklər. Çalışacaqlar ki, "Milli Şura"nın mənasız və əhəmiyyətsiz görünən mitinqinə qatılmaqdan, İ.Qəmbərin son mənzilə yola salınmasını urvatlı şəkildə təşkil edib, həyata keçirsinlər. Burada maraqlı görünən məqam ondan ibarətdir ki, İ.Qəmbərin mövcudluğuna son qoyulması bezi müxalifət funksionerləri, xüsusilə də, AXCP sədri Əli Kərimlinin və "Milli Şura"nın rəhbəri Cəmil Həsənlinin narahat siyasi dartışmalarını aradan qaldırmış olacaq. Yəni bununla da, artıq müxalifətin lideri olmaq iddialarında maneələr qalmayacaq və Əli Kərimli rahat nəfəs almağa başlayacaq. Amma fakt budur ki, müxalifət düşərgəsində hər dəfə siyasi situasiyalara uyğun yeni hadisələr baş verir. Bu baxımdan, Ə.Kərimlinin iddialarına qarşı yeni simaların çıxacağını demək olar.

İ.ƏLİYEV

Avropa çərçivəsində yaradılmış və fəaliyyət göstərən İnsan Hüquqları və Əsas Azadlıqların Müdafiəsi haqqında Avropa Konvensiyası, bütövlükdə, insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın inkişafı üçün yeni perspektivlər açır. Bu, özünü bizim fikrimizcə, aşağıdakılarda təcəssüm etdirir:

- bu sistem insan hüquqlarına riayət olunmasının kollektiv təminat sistemini yaratmışdır;

- nəzarət mexanizmi ayrı-ayrı şəxslərə dövlətlə mübahisələrdə pozulmuş hüquqlarının bərpasına və ədalətli həllinə nail olmağa imkan verir;

- bu nəzarət mexanizminin mövcudluğu iştirakçı dövlətlərin vətəndaşlarına pozulmuş hüquqlarının bərpası üçün sona qədər mübarizə aparmaq imkanlarını artırır;

- bu nəzarət mexanizminin fəaliyyəti iştirakçı Dövlətlərin Milli Qanunvericiliyinin Konvensiyanın müəyyən etdiyi standartlara müvafiq olaraq dəyişdirilməsinə səbəb olur və Avropa dövlətlərində insan hüquqları ilə bağlı qanunvericiliyin bir-birinə uyğunlaşdırılmasına kömək edir;

- insan hüquqlarının bu müdafiə sistemi iştirakçı dövlətlərin vəzifəli şəxsləri və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən insan hüquqlarına riayət etməyə daha ciddi yanaşılmasını tələb edir.

Avropa Konvensiyasının təhlili göstərir ki, bütövlükdə, onun əsasında yaradılmış nəzarət mexanizmi fərdin, bilavasitə, Avropa Məhkəməsinə çıxmasına imkan vermirdi. Bu da, əsasən, Avropa Şurası üzvləri-dövlətlərin insan hüquqlarının müdafiəsini milli səviyyədə daha yüksək səviyyəyə keçirilməsinə hazır olmadıqlarını göstərirdi. Lakin Konvensiyanın qəbul olunduğu vaxtdan keçən müddət ərzində ona əlavə protokolların qəbul edilməsi yolu ilə onun mətnində müasir şərait nəzərə alınmaqla xeyli dəyişikliklər edilmiş və bu baxımdan, 11 sayılı Protokol xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Avropa Konvensiyasına 11 sayılı Əlavə Protokol Avropa Şurasının üzvləri tərəfindən 11 may 1994-cü il tarixdə Konvensiyaya müvafiq olaraq yaradılmış nəzarət mexanizminin yenidən qurulması zərurəti ilə əlaqədar qəbul olunmuşdur. Protokola əsasən, İnsan Hüquqları üzrə Avropa Komissiyası və Avropa Məhkəməsi ləğv edilərək, yeni daimi fəaliyyət göstərən İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsi ilə əvəz olunmuşlar. Amerika qitəsində insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində nəzarət mexanizminin yaradılmasına yönələn regional sənəd insan hüquqları üzrə Amerikaarası Konvensiya olmuşdur. Bu sənəd 22 noyabr 1969-cu ildə Kosta-Rikada keçirilən Amerikaarası diplomatik konfransda qəbul edilmişdir. Konvensiyanın iştirakçısı olan Latin Amerikasının dövlətləri onun preambulasında özlərinin demokratik institutlar çərçivəsində insanın ayrılmaz hüquqlarına hörmətə əsaslanan şəxsiyyət azadlığı və sosial ədalət sistemini birləşdirmək söylərini təsdiq etmişlər.

Üç hissədən ibarət olan Konvensiyanın birinci hissəsində döv-

lətlərin öhdəlikləri və müdafiə olunan hüquqlar öz ifadəsini tapmışdır. Burada hər kəsin yaşamaq, şəxsi azadlıq hüquqları ədalətli məhkəməyə, şəxsi həyata olan hüquqları, vicdan və din, fikir və onu ifadə etmək azadlıqları, dinc toplaşmaq, birləşmək, idarəetmədə iştirak etmək hüquqları və bir sıra digər siyasi və vətəndaş hüquqları təsbit olunmuşdur.

Lakin bununla yanaşı, sənədin analizi göstərir ki, onda bəyan olunmuş hüquq və azadlıqların siyahısında Vətəndaş və Siyasi Hüquqlar haqqında Paktda təsbit olunmuş bir sıra hüquq və azadlıqlar öz əksini tapmamışlar. Onlardan xalqların öz müqəddəratını təyin etmək hüququ, etnik azlıqların bir sıra hüquqları, o cümlədən, öz dininə etiqad etmək, özünün ana dilindən və mədəniyyətindən istifadə etmək hüquqları və s. göstərmək olar. Üçüncü fəsil İqtisadi, Sosial və Mədəni Hüquqlar adlandırılarsa da, bu fəsilin ibarət olduğu cəmi bir maddə olan 26-cı maddə yalnız iştirakçı-dövlətlərin bu hüquqların tam reallaşması tədbirlərinin görülməsinə dair öhdəlikləri barədə ümumi müddəanı ifadə edir.

İkinci hissədə insan hüquqları və azadlıqları müdafiəsi tədbirləri müəyyən olunmuşdur. Belə ki, 33-cü maddədə həmin Konvensiyanın iştirakçı-dövlətləri tərəfindən qəbul olunmuş öhdəliklərin yerinə yetirilməsinə nəzarət etmək səlahiyyətləri iki orqana - İnsan Hüquqları üzrə Amerikaarası Komissiyaya və Amerikaarası Məhkəməyə verilmişdir. Hər iki orqanın yaradılması qaydaları, səlahiyyətləri və funksiyaları, həmçinin, fəaliyyət mexanizmləri Konvensiyanın VII və VIII fəsillərində müvafiq olaraq, müəyyən edilmişdir. Təhlillər əsasında bütövlükdə, bu baxımdan, Konvensiyanın müddəa-

nin, tarixi təcrübəsinin oxşarlığı, sosial-iqtisadi inkişaf səviyyələrinin yaxınlığı, ümumi siyasi-hüquqi ənənələr əsasında mümkündür. Məhz bu səbəbdən də, tədqiqatçıların fikrincə, indiyədək Asiyada insan hüquqları üzrə regional orqanlar təşkil olunmamışdır.

Afrikada insan hüquqları sahəsində ilk regional sənəd 26 iyun 1981-ci il tarixdə Nayrobidə Afrika Birliyi Təşkilatının (ABT) üzvləri-dövlət başçıların görüşündə qəbul edilmiş İnsan və Xalqların Afrika Xartiyası olmuşdur. Bu sənədi qəbul edərkən, iştirakçı-dövlətlər regionun spesifik xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq müstəmləkəçiliklə mübarizə, öz müqəddəratını təyin etmək məsələlərini, sosial-iqtisadi və mədəni inkişaf, təbii ehtiyatlar və sərvətlər üzərində suveren hüquqlarının həyata keçirilməsi problemlərini ön plana çəkmişlər. Bizim fikrimizcə, məhz bu baxımdan, Afrika Xartiyası Amerika Konvensiyasından fərqlənir.

Preambula və üç hissədən ibarət olan Afrika Xartiyasının birinci hissəsində insan hüquqları və xalqların hüquqları və vəzifələri təsbit olunmuş, ikinci hissədə isə, bu hüquqlara verilən təminatlar, onların reallaşdırılması mexanizmi və prosedurları müəyyən olunmuşdur. Xartiyada ifadə olunan hüquqlar arasında xalqların hər vasitə ilə müstəmləkədən azad olmaq, azad iqtisadi, sosial və mədəni inkişaf etmək, milli sərvətdən və təbii ehtiyatlardan azad istifadə etmək hüquqları, sülh, milli və beynəlxalq təhlükəsizlik, əlverişli ətraf mühitə olan hüquqları xüsusi yer tutur və iştirakçı-dövlətlərin azad inkişafı üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Komissiyanın tərkibi 11 nəfərdən ibarət olmaqla dövlət və hökumət başçıları Assambleyası tə-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

İnsan hüquqları və azadlıqlarına dair beynəlxalq əməkdaşlıq

larının, bizim fikrimizcə, İnsan Hüquqları və Əsas Azadlıqların Müdafiəsi haqqında Avropa Konvensiyasına müvafiq olaraq oxşarlığını qeyd etmək olar.

Qərb tədqiqatçıların fikrincə, Amerika Konvensiyası əsasında yaradılmış insan hüquqlarının regional müdafiə sistemi bu regionun bir sıra dövlətlərində qeyri-stabil rejimlərin mövcudluğu ilə əlaqədar olaraq, lazımcıca səmərəli işləmir. Digər tərəfdən isə, bu Konvensiyada Latin Amerikasının kontinentində yaranmış sosial-iqtisadi şərait və real həyat lazımcıca nəzərə alınmayaraq tərtib olunmuşdur. Faktlar göstərir ki, bu regionun bəzi dövlətlərində Konvensiya ratifikasiya edilərsə də, insanlar repressiyalara, işgəncələrə məruz qalırlar. Bütün bunlar da insan hüquqlarının müdafiəsi üzrə Avropa regional orqanlarının daha səmərəli və müvəffəqiyyətli fəaliyyətini bir daha təsdiq edir.

İnsan Hüquqları üzrə Avropa və Amerika regional orqanlarının fəaliyyətinin müqayisəli analizi göstərir ki, bu sahədə əməkdaşlıq edən iştirakçı-dövlətlərin səmərəli fəaliyyəti onların siyasi sistemləri-

rəfindən iştirakçı-dövlətlərin təklif etdiyi şəxslərin içərisindən 6 il müddətinə seçilir. Komissiyanın səlahiyyətləri və funksiyaları 45-ci maddədə müəyyən olunmuşdur və həmin maddədə gördüyü kimi, onun əsas funksiyası Xartiyada təsbit edilmiş hüquq və azadlıqların qanunvericilik təminatına dair təkliflərin işlənilməsindən ibarətdir. Ümumiyyətlə, bizim fikrimizcə, qeyd etmək olar ki, bu sahədə Xartiyanın müddəalarında bir qədər mücərrədliyə yol verilib. Afrika Xartiyasında, yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, insan hüquqları ilə yanaşı, vəzifələr də müəyyən olunmuşdur. Belə ki, 27-29-cu maddələrdə öz əksini tapmış bu vəzifələrə hər kəsin öz ailəsi, cəmiyyəti və dövləti, digər qanuni tanınmış cəmiyyətlər və beynəlxalq birlik qarşısında olan vəzifələri öz ölkə vətəndaşlarına hörmətlə yanaşmaq, öz millətine özünün fiziki və intellektual qabiliyyətini onun sərəncamına verməklə xidmət etmək, öz ölkəsinin milli müstəqilliyini və ərazi bütövlüyünü qorumaq və möhkəmləndirmək, qanuna müvafiq olaraq, onun müdafiəsinə kömək etmək

və s. aiddir.

Bizim üçün xüsusi maraq doğuran beynəlxalq birlikdə yeni regional təşkilat olan, keçmiş SSRİ respublikalarını, o cümlədən, Azərbaycanı da özündə birləşdirən Müstəqil Dövlətlər Birliyi çərçivəsində insan hüquqlarının müdafiəsi mexanizmidir. MDB-nin bu sahədəki fəaliyyətinin hüquqi bazasını təşkil edən sənədlərdə MDB-nin Nizamnaməsini, MDB vətəndaşlarının onun iştirakçı dövlətlərinin ərazisindən vizasız hərəkət etmək barədə müqaviləni, MDB-nin İnsan Hüquqları üzrə Komissiyası haqqında Əsasnaməni, qaçqınlar və məcburi köçkünlərə kömək haqqında müqaviləni; Milli Azlıqlara Mənsub olan Şəxslərin Hüquqlarının Təmin olunması haqqında Konvensiyanı İnsan Hüquqları və Azadlıqları haqqında MDB Konvensiyasını göstərmək olar.

MDB-nin Nizamnaməsində birliyin əsas məqsədləri və əməkdaşlıq prinsiplərindən biri kimi insan hüquqları və azadlıqlarının təmin olunması müəyyən olunmuşdu. Müvafiq olaraq, insan hüquqları və əsas azadlıqlarının təmin olunması üzv-dövlətlərin birgə

fəaliyyətinin prioritet sferalarına aid edilir. Nizamnamənin 33-cü maddəsində İnsan Hüquqları üzrə Komissiyanın yaradılması nəzərdə tutulur. MDB-nin 26 may 1995-ci ildə qəbul olunmuş İnsan Hüquqları və Əsas Azadlıqları haqqında Konvensiyasında İnsan Hüquqları haqqında Ümumi Bəyanname, iqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar haqqında Beynəlxalq və qeyri-məcburi Protokol, həmçinin, ATƏT çərçivəsində qəbul olunmuş insan hüquqları üzrə beynəlxalq öhdəliklər nəzərə alınaraq, həmin sənədlərdə sadalanan bütün insan hüquqları və azadlıqları spektri təsbit olunmuşdur. Konvensiyanın 34-cü maddəsinə görə, onun yerinə yetirilməsinə nəzarət MDB-nin İnsan Hüquqları üzrə Komissiyası haqqında Əsasnamə Konvensiyanın ayrılmaz tərkib hissəsi hesab olunur. Bu Əsasnaməyə görə, Komissiya insan hüquqlarının pozulmasına barədə dövlətlərarası məlumatlara, həmçinin, fərdi və kollektiv müraciətlərə baxaraq, nəticə və tövsiyələr qəbul edir.

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

"Forbes": dünyanın ən varlı insanı Ceff Bezosdur

"Forbes" jurnalının hər il tərtib etdiyi dünyanın ən varlı insanları siyahısına "Amazon" kompaniyasının rəhbəri Ceff Bezos başçılıq edir. AZƏRTAC TASS informasiya agentliyinə istinadla xəbər verir ki, reyting siyahısı martın 6-da nəşrin saytında dərc olunub. Jurnal Bezosun varidatını 112 milyard dollar həcmində qiymətləndirib. "Amazon" kompaniyasının aksiyalarının qiyməti 12 ay ərzində 59 faiz bahalaşaraq sahibini 39,2 milyard dollar varlandırdı. Bu, "Forbes" jurnalı tərəfindən milyarderlərin kapitalı hesablanmağa başladığı 1987-ci ildən bəri maksimum yüksəlişdir.

Reytingin əvvəlki lideri - Amerikanın "Microsoft" kompaniyasının banisi Bill Qeyts ikinci pilləyə enib. Nəşrin məlumatına əsasən, onun varidatı 90 milyard dollar təşkil edib. "Berkshire Hathaway" investisiya fondunun rəhbəri Uorren Baffet isə 84 milyard dollarlıq varidatla reytingdə 3-cü yerdə qərarlaşıb. "Forbes" jurnalı ümumilikdə 2208 milyarderi müəyyənləşdirib. Onların əlində cəmlənən kapitalın ümumi həcmi 9,1 trilyon dollar təşkil edir ki, bu da ötən ildə qeydə alınan göstəricidən 18 faiz çoxdur. Həmçinin yeni siyahıya əvvəllər reytingdə düşməyən 259 varlı şəxs daxil olub.

Xərçəng xəstəliyinə qarşı nanorobotlar yaradılıb

Çin alimləri dünyada ilk dəfə olaraq, bədxassəli şişlərin qarşısını müvəffəqiyyətlə alan avtonom DNT-nanorobotları yaratmaq və testdən keçirmək imkanına nail olublar. Robot o qədər kiçikdir ki, onu adi gözlə görmək mümkün deyil. Sinxua agentliyi bildirir ki, o, iynənin ucundan 5000 dəfə kiçikdir.

AZƏRTAC "Mir 24" telekanalına istinadla xəbər verir ki, DNT əsaslı qurğu boruşəkili struktura malikdir, uzunluğu cəmi 90 nanometre yaxın, diametri isə 19 nanometredir. Nanorobotların quruluşu müxtəlif mürəkkəb tədqiqatların aparılmasına kömək edir. Onlar əsasən şişin müstəqil tapılmasına imkan yaradacaq, sonra bədxassəli yenitörəmənin qanla təmin olunmasının qarşısını alacaq. Bir neçə həftə, hətta bir neçə gündən sonra şiş məhv olacaq. Agentliyin məlumatına görə, nanorobotlar siçanlar üzərində sınaqdan keçirilib. Onlar gəmiricilərə yeridilib, nəticədə bir neçə gün ərzində şişin tam geri çəkilməsi baş verib.

Psixoloqlar: Xoşbəxtlik hissinin sağlamlığa təsiri nisbidir

ABŞ-in Viskonsin-Madison Universitetinin psixoloqlarından ibarət tədqiqat qrupu araşdırmalar nəticəsində müəyyən edib ki, müsbət əhval-ruhiyyə və qan təzyiqi, qanda şəkərin miqdarının və ürək-damar xəstəlikləri riskinin azaldılması arasında birbaşa əlaqə mövcuddur. Lakin xoşbəxtlik hissinin insanların tarixi ənənələri, mentaliteti ilə bilavasitə bağlı olduğu da aşkar edilib.

CNN-in saytında yer alan məlumatda deyilir ki, "New York Times" qəzetində dərc olunmuş məqalədə ötən il Viskonsin-Madison Universitetinin tədqiqat qrupunun Birləşmiş Ştatlar və Yaponiyada apardığı araşdırmaların maraqlı nəticələri açıqlanıb. Tədqiqatlar 1017 amerikalı və 374 yaponiyalı üzərində aparılıb. Yüksək əhval-ruhiyyənin qan təhlilləri vasitəsilə sağlamlığa təsiri iki xalqın nümayəndələri arasında mentalitetdən irəli gələn fərqli nəticələri üzə çıxarıb. Belə ki, Şərqi Asiya mədəniyyətində insanlar xoş emosiyaların qaranlıq tərəfi olduğunu da düşünür. Ona görə sizinlə söhbət əsnasında gülən və sözlərini başı ilə təsdiq edən yapon əslində öz problemləri haqqında düşünür.

Ötən il Böyük Britaniyada 7 min qadının cəlb edildiyi sorğunun nəticələri göstərib ki, ingilislərin coğrafi şəraiti, mentaliteti və düşüncə tərzindən yaxşı əhval-ruhiyyə ilə uzunömürlülük arasında heç bir əlaqə yoxdur. Optimist olmağa çalışan amerikalılardan fərqli olaraq, "Dumanlı Albion"un sakinləri rəsmi və soyuqqanlı olmağı xoşlayırlar.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Korreksiyaedici təlim ixtisası üzrə III kurs tələbəsi Əliyeva Könül Tarix qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500

SƏS

Son səhifə

8 mart

"AFFA danışılmış oyunlara qarşı ciddi tədbirlər görür"

AFFA-nın İcraiyyə Komitəsində yeddi məsələ müzakirə olub. Müzakirələrin nəticəsinə əsasən, Zeynal Zeynalov çimərlik futbolu üzrə Azərbaycan millisinin baş məşqçisi vəzifəsinə təyin olunub. Çimərlik mövsümünün açılmasına az vaxt qalıb. Buna görə də bu təyinatın məqsədəuyğun olduğunu hesab edirik. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri martın 7-də təşkil olunan mətbuat konfransında AFFA-nın baş katibi Elxan Məmmədov deyib. Baş katib bildirib ki, müzakirələr zamanı Azərbaycan Futzal Federasiyasının hesabat məruzəsi dinlənilib. Yığmanın qarşısındakı yarışlara hazırlıq prosesi və gələcək perspektivləri müzakirə olunub. Həmçinin iclas zamanı 7 mütəxəssisə təqaüdün verilməsi barədə qərar qəbul edilib. "Danışılmış oyunlarla bağlı da müzakirələr apardıq. Təəssüflər olsun ki, UEFA tərəfindən bizə yeni sənədlər daxil olub. Gizli saxlandığı üçün bunu mətbuata açıqlamırıq. Amma bununla bağlı ciddi işlər görülür", - deyərək baş katib əlavə edib. Azarkeşlərin sayında azalmanın müşahidə edildiyini vurğulayan E.Məmmədov diqqətə çatdırıb ki, Premyer Liqadakı klubların sayının azlığı ilə bağlıdır. Sumqayıtdakı stadionu baxış zamanı arenanın azarkeşlər üçün kiçik olduğunu müəyyən etdik. Stadionunda oturaçaqların sayını 1000-2000 ədəd artırmaq mümkündür ki, bu da azarkeşlərin sayının artmasına səbəb ola bilər. Əsasən azarkeşlərin sayı klubun çıxışından asılıdır. Əgər qələbə olarsa, azarkeşlərin sayı da artar. Sonda E.Məmmədov jurnalistlərin suallarını cavablandırıb.

"Real" və "Liverpool" Çempionlar Liqasının 1/4 finalında!

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasının səkkizdəbir final mərhələsinin cavab oyunlarına start verilib. Belə ki, günün əsas oyunu Parisdə keçirilib. "PSG" "Real"ı qəbul edib. Matçın 52-ci dəqiqəsində Dani Alvesin kobud səhvindən sonra Kriştiano Ronaldo hesabı açdı. Oyunun 65-ci dəqiqəsində hakimə etirazına görə Marko Veratti ikinci sarı vərəqəni alaraq meydandan qovulub. Meydan sahibləri oyunun 71-ci dəqiqəsində Edison Cavaninin vurduğu qol ilə hesabı bərabərləşdiriblər. Qonaq "kral" klubu 80-ci dəqiqədə hesabda yenə öndə keçib. Kazemiro fransızlıq meydanın mərkəzinə dəvət edib. Komandaların cəhdlərinə baxmayaraq matçın sonunadək hesab dəyişməyib. Bu komandalar arasında ilk görüş mədridlilərin 3:1 hesablı qələbəsi ilə başa çatmışdı. "Real" növbəti mərhələyə yüksəlib.

Günün digər matçı İngiltərədə keçirilib. Səfərdə rəqibini 5:0 hesabı ilə darmadağın edən "Liverpool" öz meydanında "Portu"nu məğlub edə bilməyib. "Liverpool" 0:0 hesablı bərabərliklə növbəti mərhələyə yüksəlib.

Cənubi Afrikada futbolçunu ildırım vurub

Cənubi Afrika Respublikası çempionatında bədbəxt hadisə yaşanıb. Qol.az-ın xəbərinə görə, Superliqanın son turunda keçirilən "Maritsburq Yunayted" - "Arsenal" oyununda meydan sahiblərinin hücumçusu Luyanda Ntşanqaseni ildırım vurub.

21 yaşlı oyunçu komadadır. Komandanın baş məşqçisi Fadlu Davids yerli mətbuata açıqlamasında futbolçunun reanimasiyada olduğunu bildirib. Gənc futbolçunun vəziyyəti ağırdır. Qeyd edək ki, ildırım vurmasından "Arsenal"ın da 3 futbolçusu zərər çəksə də, onların durumu yaxşıdır.

Azərbaycan - Makedoniya oyununun vaxtı dəyişdirildi

Azərbaycan - Makedoniya oyununun vaxtı dəyişdirilib. Apasport.az saytının məlumatına görə, martın 27-də baş tutacaq yoxlama görüşü 1 saat tez başlayacaq. Türkiyənin Antalya şəhərindəki qarşılaşma Bakı vaxtı ilə saat 20:00 başlayacaq. Öncədən oyunun saat 21:00-da start götürməsi nəzərdə tutulmuşdu. Qeyd edək ki, Azərbaycan - Makedoniya matçı "Mardan" stadionunda keçiriləcək.